

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Ishaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strosmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo

Anglija v negotovosti

Tik po monakovski konferenci je povprečen Anglež brez pomislekov odobral znan Chamberlainovo izjavo, da je mir rešen vsaj za eno generacijo. Angleški premier je svojo izjavo podprl s Hitlerjevo pismeno, obvezo o mirnem reševanju vseh bodočih sporov med Anglijo in Nemčijo. Ze čez nekaj dni pa je isti Anglež začel razmišljati, ali nimajo morda prav tudi Chamberlainovi kritiki, ki sodijo, da mir nikakor še ni zagotovljen za daljši čas. Vse te tri tedne je angleški svet s francoskim vred nihal v negotovosti med tema dvema izgledoma.

Iz negotovosti, ki je posledica čedalje večje zaskrbljenosti zaradi evropskega in splošnega svetovnega razvoja, pa se skušajo sedaj rešiti in zavrovati z novo politiko tako v Londonu kakor v Parizu. »Angleški narod je zašel val pesimizma«, je svarilno zaklical preteklo nedeljo na prižnici yorški škof, ki je želel s to kratko, a značilno izjavo obeležiti razpoloženje angleškega naroda dva tedna po monakovski konferenci. V preteklem tednu pa se je iz spoznanja novega položaja rodila volja do akcije. Prvi teden po sestanku v Monakovem je v vsej Angliji še prevladovalo razumljivo veselje zaradi neposredne izogitve vojni. Drugi teden, ko je po poročilih iz Češkoslovaške tudi povprečni Anglež lahko že premeril obseg žrtve za mir, sta stopila v ospredje razočaranje in pesimizem. Razvoj v preteklem tednu pa je odprl angleškimi odgovornimi krogi in vsemu angleškemu narodu nove poglede: negotovost še ni premagana, nasprotno, zdí se, da je celo narasla! Nova srditost palestinskih upornikov ter nenadni preokret položaja na Daljnem vzhodu, kjer hoče Japonska s širokim zamahom uresničiti svoj cilj o zavojevanju azijske celine ob neposrednem ogrožanju angleških interesov v važni angleški postojanki Hongkongu, sta občutek splošne negotovosti še stopnjevala. Sedaj je ves angleški narod edin v tem, da je treba ne le pospešiti, temveč čimprej tudi dovršiti angleško oborožitev. Izjave angleškega ministra za vzporeditev narodne obrambe Hore Belishe napovedujejo daljnosežne vojaške reforme in celo uvedba splošne vojaške obveznosti ni danes več tako potisnjena v stran kakor pred nekaj meseci, ko je bilo prvič konkretno postavljena. Sedaj iščejo odgovorni državniki samo še primeren izraz, ki naj nikogar ne odbije.

Parola Chamberlainovih kritikov in pristašev je sedaj enaka: Anglija mora moralno in stvarno čimprej postati najmanj tako močna kakor avtoritarne države. V tej točki soglašajo danes prav vsi listi, od desničarsko konservativnih preko liberalnih do levčarsko socialističnih, pa tudi vsi politiki, vladni in opozicijski. Ako se tu in tam pojavljajo še vedno tudi pomisleki, so ti pomisleki bolj tehničnega kakor stvarnega značaja, saj je značilno, da so njihovi glasniki oni opozicijski krogi, ki so že od vsega začetka mnenja, da je bil mir rešen le za kratko dobo. Kar pa je najhuje, sta spoznanje in občutek, da se štiri velesile po monakovskem setanku ne le niso zblížale v medsebojnem zaupanju, kakor se je v začetku zdelo, temveč se morda še bolj odtujile. Brez medsebojnega zaupanja pa ni vere v trajni mir in brez te vere ne občutka varnosti.

Posledica tega spoznanja, ki je še silnejše ob novih oblikih nad Palestino in nad Daljnim vzhodom, je v Angliji iskanje novih potov, prva reakcija pa novo, še silovitejšo oboroževanje, ki naj ga kot prva etapa spremlja prostovoljna služba z registrom vseh za primer vojne sposobnih državljanov kot uvod v drugo stopnjo militarizacije angleškega naroda, v uvedbo obvezne vojaške službe. Zdi se, kakor da so Angleži privlekli na dan staro geslo: izgubljati se smejo bitke, nikdar pa ne vojna! Odgovorni angleški državniki čutijo potrebo, da pripravijo angleški narod »za vsak primer«.

Toda samo oboroževanje še ne pomeni novega zunanje-političnega programa. V tem pogledu je negotovost še vedno popolna. Na vprašanje, kakšna je trenutna angleška zunanja politika, odgovorjajo v vladnih krogih še vedno, da »politika splošnega pomirjenja«, ne da bi jo sicer bliže označevali. Voditelji opozicije pa prav tako nespremenjeno pristavljajo: »Politika odločnosti in demokratične solidarnosti«. Torej tudi tu nič konkretnega. Toda ta negotovost je razumljiva. Predvsem jo narekujejo previdnost gledi na daljnega razvoja v srednji in vzhodni Evropi. London mučijo v tem pogledu hudi vprašaji, ki zadevajo novi razvoj v tem predelu Evrope. Mimo diplomatskih vprašanj gre tu predvsem za gospodarska vprašanja. Značilno je v tej zvezi, da so »Times« te dni podvrgli ostri kritiki dosedanjí angleški

POGAJANJA MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN MADŽARSKO ZOPET NA MRTVI TOČKI

Pogajanja bi se morala nadaljevati danes na Dunaju, Madžari pa so že v naprej odklonili nove, zelo velike čl. ponudbe — Zdi se, da hočejo izzvati rzsodbo velesil

Praga, 24. okt. br. Po razgovorih v Berlinu in Varšavi je češkoslovaška vlada ob sodelovanju avtonomnih vlad Slovaške in Podkarpatske Rusije v soboto zvečer sporočila Madžarski nove predloge, ki naj bi služili za osnovo nadaljnjih pogajanj med CSR in Madžarsko. Tozadavna nota je bila v soboto pozno zvečer izročena madžarskemu poslaniku v Pragi, ki jo je takoj s posebnim letalskim kurirjem poslal v Budimpešto, kamor je prispela okrog polnoči.

Madžarska vlada se je še ponoči sestala k seji in proučila najnovejše češkoslovaške predloge. Posvetovanja madžarske vlade so se nadaljevala tudi vso nedeljo. Ministrski predsednik dr. Imre dy in zunanji minister Kanya sta bila večkrat v avdienci pri regentu Horthyju. Sinoči pozno zvečer je madžarska vlada izročila češkoslovaškemu poslaniku v Budimpešti svoj odgovor, ki ga je ta takoj poslal v Prago.

Podrobnosti tega najnovejšega češkoslovaškega predloga, že četrtega v teku pogajanj, uradno niso bile objavljene ne v Pragi, ne v Budimpešti. V poučenih krogih pa se je izvedelo, da se je Češkoslovaška po nasvetu Berlina odločila za najskrajnejše koncesije ter ponudila Madžarski odstopitev obsežnega ozemlja vzdolž češkoslovaško-madžarske meje, zlasti vse one predele, v katerih je vsaj polovica prebivalstva madžarske narodnosti. Ta predlog se znatno razlikuje od predlogov, ki so bili predmet pogajanj v Komarnu. Češkoslovaška se je izjavila pripravljeno odstopiti Madžarski tudi celo vrsto večjih krajev in mest, med njimi Berehovo, Nove Zamyky, Komarno, Lučenec, Rimavsko Soboto in še nekatera druga mesta. Slej ko prej pa odklanja odstop Bratislave in Košic ter večjih krajev Podkarpatske Rusije, ki predstavljajo le nazmatne jezikovne otoke v slovaški okolici. Ponudeno ozemlje meri nad 7.000 kv. km, dočim je CSR v Komarnu ponujala le nekaj nad 5.000 kv. km. Madžari zahtevajo, kakor znano, ozemlje, ki meri 11.000 kv. km.

Nocoj se je izvedelo, da je Madžarska tudi te dalekosežne koncesije CSR odklonila kot nezadostne. Madžarska vlada naglašala v svojem odgovoru, da vztraja pri svojih prvotnih zahtevah, ker smatra, da so te zahteve zasnovane na načelih, ki jih je določila monavska konferenca. Madžarska vlada sicer priznava, da so koncesije, ki jih ponuja CSR, znatno večje od onih v Komarnu, da pa so še vedno nesprejemljive. V zelo previdni obliki izjavlja madžarska vlada, da bi v skrajnem primeru mogla sprejeti te predloge le kot osnovo za nadaljnja pogajanja. Zahteva pa, da se pogajanja kar najbolj pospešijo in čimprej zaključijo. Slej ko prej pa vztraja madžarska vlada na skupni meji s Poljsko ter s tem pri svoji zahtevi po odcepitvi Podkarpatske Rusije.

Pogajanja med Češkoslovaško in Madžarsko bi se bila morala danes nadaljevati na Dunaju. Sobotni češkoslovaški predlogi so bili sestavljeni kot osnova za ta pogajanja. Zaradi madžarskega odgovora, ki označuje tudi te nove češkoslovaške dalekosežne ponudbe za nezadostne, se zastopniki obeh držav danes niso sestali na Dunaju in še tudi ni nič gotovo, kdaj in ali se bodo sploh pogajanja nadaljevala. Vsekakor bodo šla vsaj za nekaj časa še po diplomatski poti, t. j. samo z izmenjavo not med Prago in Budimpešto.

V čeških in slovaških krogih vedno bolj prevladuje prepričanje, da Madžari sploh ne bodo pristali na obnovo pogajanj, temveč da bodo na vsak način vztrajali na rzsodbi velesil. Vedo sicer, da izrek velesil za nje ne more biti bolj usoden, kakor bi bili rezultati neposrednega sporazuma s CSR. Hočejo pa se pred šovinističnim demomlastne javnosti kriti s tem, da so se pač morali ukloniti izreku velesil.

Odklonilni madžarski odgovor

Budimpešta, 24. okt. AA. (Havas). Madžarska vlada je danes dopoldne izročila češkoslovaški vladí novo noto z madžarskimi zahtevami. V madžarskih vladnih krogih mislijo, da bo češkoslovaška vlada hitro odgovorila na to madžarsko noto. Ti krogi izražajo tudi nado, da bo češkoslovaški odgovor zadovoljiv in da madžarska vlada ne bo primorana zahtevati sklicanje podpisnikov monakovskega sporazuma. V primeru, da češkoslovaški odgovor ne bo

sistem svobodne trgovine in da zahtevajo prilagoditev novim metodam, ki se zde, kakor vse kaže, uspešnejše. Začasno je posledica te negotovosti rezervirano opazovanje razvoja dogodkov. Toda v Palestini pozebro boji z uporniki dnevno več tisoč funtov in izgube na samem Daljnem vzhodu znašajo zaradi japonskega vdora na Kitajsko že okoli 20 milijonov funtov (okoli pet milijard dinarjev). Španija je seveda tudi še »odprto vprašanje! Edina gotovost v vseh teh negotovostih je morda zares za obe zapadni velesili samo njuno medsebojno sodelovanje. A to je mnogo premalo, kakor se je pokazalo ravno v preteklih tednih. Zato je razumljivo, ako angleško javno mnenje slej ko prej obvladuje mučni in moreči občutek negotovosti.

zadovoljil Madžarske, bo slednja brez odloga zahtevala sestanek podpisnikov monakovskega sporazuma.

Praga, 24. okt. AA. ČTK. Madžarski poslanik v Pragi grof Wettstein je izročil zunanjemu ministru Chvalkovskemu nov madžarski predlog za rešitev madžarsko-slovaških in madžarsko-podkarpatskih vprašanj. Takoj nato je minister Chvalkovsky odšel k predsedniku vlade Syrovemu. Vlada je poklicala predsednika slovaške vlade dr. Tisa in predsednika podkarpatske vlade Brod'ja, kakor tudi ostale člane obeh teh vlad, naj pridejo v Prago in sodelujejo pri sestavljanju odgovora na madžarsko noto.

O vsebini madžarske note se ne morejo izvedeti nobene podrobnosti. Zelo verjetno pa je, tako trdijo v merodajnih krogih, da se bodo madžarsko-češkoslovaška pogajanja nekaj časa vršila po diplomatski poti.

Minister Čermak o madžarskih zahtevah

Košice, 24. oktobra. AA. (ČTK) Na slovaških manifestacijah v Košicah je minister Čermak izjavil med drugim sledeče: Mi hočemo živeti v sporazumu z vsemi sosedi, toda noben sosed ne sme od nas zahtevati žrtve, ki bi pomenile okrnitev slovaškega organizma. Priznamo, da je treba slovaške meje popraviti, toda narodnostno čista mesta na slovaškem ozemlju kakor so Trebišov, Košice, Lučenec, Ljevice in Nitra pripadajo Slovaški ter jih zato ne moremo odstopiti nikomur.

Zahteve Ukrajincev v Podkarpattju

Užhorod, 22. okt. v. Ukrajinski narodni svet je izdal proglas, v katerem navaja glavne zahteve Ukrajincev. Med drugim zahteva, da se takoj zavarujejo državne meje napram Madžarski in Poljski ter da se priključijo Podkarpatski Rusiji tudi trije slovaški kraji, v katerih je prebivalstvo po večini ukrajinske narodnosti. Nadalje zahteva čimprejšnjo uveljavljenje pokrajinske ustave in izvolitev pokrajinskega namestnika ter proglasitev ukrajinskega jezika za državni jezik. Grško-katoliški in pravoslavni prazniki naj se proglašajo za državne praznike. V državno službo naj se sprejemajo odslej samo nameščenci ukrajinske narodnosti. Češke in slovaške sole, ki nimajo zakonitih predpogojev, naj se ukinejo. V zunanji politiki se izjavlja ukrajinski narodni svet za sodelovanje z Nemčijo na političnem in gospodarskem polju.

Pariške informacije

Pariz, 24. okt. br. Agencija Havas poroča iz Budimpešte, da bo madžarska vlada takoj zahtevala sklicanje konference velesil, ki so sklenile monakovski dogovor, če odgovor češkoslovaške vlade na danes izročeno noto madžarske vlade ne bo zadovoljiv. V diplomatskih krogih iz-

Italija in oboroževanje zapadnih velesil

Oficiozni italijanski organ o novem oboroževalnem tekmovanju

Rim, 24. okt. AA. Današnji »Giornale d'Italia« piše o intenzivnem oboroževanju velikih demokratiških držav in navaja, da se Italija lahko pohvali, ker ima pripravljene velike količine raznega orožja, ki jih lahko naglo še poveča, kar naj bi za vsak primer izpodbudilo vsako veliko silo k razmišljanju, če hoče vojno. Pri tem je treba samo omeniti letalsko orožje, podmornice, topništvo in razne posebne vrste orožja za uničevanje, ki pa se držijo v tajnosti. Vrh tega igrajo v vojni poleg orožja enako visoko vlogo tudi hrabrost vojakov, moralna podpora sila prebivalstva in nazadnje tudi geografski položaj. V tem pogledu Italija lahko doda še neizmerne količine svoje moči. Tekmovanje v oboroževanju velikih demokracij ne more zato privedi do nobene spremembe ravnotežja v škodo Italije, temveč lahko dovede samo do povečanja napetosti v sistemu oboroževanja na svetu. Če Italija kaže na to mrzlično oboroževanje velikih demokracij, dela to samo zato, ker je naperjeno proti Nemčiji, Italiji in Japonski, kar je v očitnem nesoglasju z duhom monakovskega sporazuma in z najelegantnejšimi pogoji za povratek zaupanja pri sodelovanju v Evropi in na vsem svetu. To tudi opravičuje realistično politiko in pripravljenost Italije, Nemčije in Japonske in njihovih prijateljev.

Bela knjiga o angleški oborožitvi

London, 24. okt. o. »Daily Express« poroča, da bo angleška vlada v najkrajšem času objavila Belo knjigo o oboroževanju. V njej bo navedla podatke o nadaljnjih oborožitvi. Po informacijah lista je določenih za oborožitev 3 milijarde funtov, namesto ene milijarde, kakor je bilo napovedano. Razen tega bo rok za oborožitev skrajšan od 5 na 3 leta, tako da bo Anglija že v začetku l. 1941 popolnoma oborožena.

ziva postopanje madžarske vlade veliko začudenje, ker je znano, da je češkoslovaška vlada v svojih zadnjih predlogih sprejela 80 odstotkov madžarskih zahtev. V pogledu madžarske narodne manjšine je CSR pristala na to, da se 75 odstotkov v CSR naseljenih Madžarov vrne Madžarski. Docela razumljivo pa je, da odklanja CSR odcepitev Bratislave, čemur se protivi tudi Nemčija. Kar se tiče vprašanja Podkarpatske Rusije, izgleda po pariških informacijah, da je madžarska vlada že opustila upanje, da bi dosegla skupno mejo s Poljsko.

Slovaška postane stanovska država

Važne napovedi ministrskega predsednika dr. Tisa Slovaška naj se uredi po vzoru bivše Avstrije

Bratislava, 24. okt. br. Včeraj je predsednik avtonomne slovaške vlade msgr. dr. Josef Tiso z več člani vlade službeno obiskal Banskó Bistrico, kjer se je zbrala k njegovemu sprejemu velika množica. Pri tej priliki je imel dr. Tiso govor, v katerem je obrazložil glavne smernice vlade v pogledu notranje ureditve Slovaške. O zunanji politiki in o pogajanjih z Madžarsko ni govoril.

V svojem govoru je dr. Tiso naglasil, da smatra dosedanjí razvoj dogodkov, ki so dovedli do oživitvorjenja slovaške avtonomije, za zmago ideje slovaškega naroda. Po tej zmagi slovaške ideje morajo na Slovaškem izginiti vse politične stranke, ki so doslej razdvajale narod. Ne sme biti več nobenih strank, ki bi cepile slovaške vrste. Naše bodoče narodno in državno življenje se ne bo gradilo na političnih strankah, ki so naše vrste cepile, marveč na delovnih in gospodarskih stanovih Slova-

Prva korektura nove češko-nemške meje

Praga, 24. okt. br. Po sporazumu med krajevnimi češkoslovaško-nemškimi komitstaji in pristojnimi vojaškimi krogi Nemčije in CSR so bile izvršene korekture okupacijske linije, na podlagi katerih so Nemci danes izpraznili 15 čeških krajev in jih izročili češkoslovaškim oblastem. Pogajanja za korekturo meje na drugih odsekih se še nadaljujejo.

Ške. V slovaškem narodu ne bomo trpeli nobenih privilegirancev. Dr. Tiso je nato vračeval očitke, da v slovaški avtonomni vladi ni nobenega zastopnika delavstva. Poudaril je, da so v njej zastopniki slovaške ljudske stranke, ki zastopa tudi delavstvo. Nikdar pa vlada ne bo priznala za delavske voditelje in zastopnike onih, ki prisegajo na Lenina in Marxa. Vse teorije, ki so doslej cepile slovaški narod, morajo pasti. Tu mora ostati samo eno: Slovaška in krščanstvo. Slovaki so že od pradavnih časov kristjani. Krščanstvo je režim ljubezni. Toda vsi naj si zapomnijo, da je krščanstvo takšno samo v ofenzivi. Če pa se bo moralo braniti pred maskiranimi neprijatelji, se bo znalo braniti z vsemi sredstvi. To smo dokazali s tem, da smo prepovedali komunistično stranko in svobodno zidarje, ker ne bomo dopustili zastrupljanja slovaškega ljudstva. Krščanski režim na Slovaškem se bo branil na levo in desno.

Prvi obrisi nove češkoslovaške ustave

Zanimive informacije praških listov — Parlament bo šte l 200, senat pa 24 članov — Država ostane demokratiška parlamentarna republika s prezidentom na čelu

Praga, 24. okt. AA. Stefani: Lista »Narodni politika« in »Narodni listy« objavljata članka o reformi ustave, s katero se zdaj v Pragi bavijo. Državna oblika bo ostala ista, to je demokratska parlamentarna republika z razdelitvijo državnih oblasti v zakonodajno, izvršno in sodno.

Izvršno oblast bo imel predsednik republike, medtem ko bodo upravne funkcije opravljale oblasti s podporo osrednje vlade.

Kar se tiče razdelitve oblasti med tri avtonomne vlade (češko-moravsko, slovaško in podkarpatsko), bo imela vsaka samostojna pokrajina svoj lastni deželni zbor. V primeru potrebe bodo vsi trije zbori tvorili skupno narodno skupščino, ki bo izlagala državne zakone. Narodna skupščina bo imela 200 članov, od katerih jih bo odpadlo 140 na Češko in Moravsko, 50 na Slovaško in 10 na Podkarpatsko Rusijo. Poleg te skupščine se bo ustanovil senat s 24 člani, v katerega bo vsaka avtonomna pokrajina poslala po osem članov. Centralno vlado bodo tvorili predsednik, podpredsednik in trije ministri za skupne državne posle (zunanje zadeve, narodna obramba in skupne finance). Češko-moravski deželni zbor bo dal vlado z osmimi ministri, slovaški vlado s petimi, podkarpatski pa vlado s tremi ministri. Predsednik republike, ki ga bo izvolila narodna skupščina, bo imel isto oblast kakor poprej. Dosedanji način volitev v narodno skupščino, s katerimi se vsa oblast prenaša na politične skupine, bo ukinjen. Vpeljane bodo splošne volitve, vendar pa na temelju individualne izbire, to se pravi, da bodo volili glasovali za posamezne osebnosti in ne za politične stranke, a narodni poslanci bodo odgovorni direktno volilec, ne pa svoji stranki.

Ostri protizidovski ukrepi v Bolgariji

Sofija, 24. okt. w. Bolgarska vlada je izdala danes zelo stroge ukrepe, s katerimi hoče preprečiti nadaljnje priseljevanje Židov v Bolgarijo. Tuji državljani, ki bodo odšli zahtevati vizum za potovanje v Bolgarijo, bodo morali brezizjemno dokazati svoje arisko poreklo. To velja tudi za primer, da gre le za kratkotrajno bivanje v Bolgariji. Ukrepi se nanašajo tudi na one žide, ki so že dolgo nastanjeni v Bolgariji in zavzemajo ugledne položaje v bolgarskem gospodarskem življenju. Zankrat je vlada prepovedala vsako priseljevanje Židov.

V političnih krogih sodijo, da so ti ukrepi posledica velike afere, ki so jo odkrili te dni in v katero je zapletenih večje število židovskih emigrantov. Gre za protizakonito pridobitev bolgarskega državljanstva.

Sofija, 24. okt. AA. Finančni minister je predložil parlamentu zakonski načrt o štirimilijardnem naknadnem kreditu za izpolnitev vojske, posebno pa za nakup vojnega materiala.

Druga volilna nedelja

Na banovinski seji JNS za Slovenijo je bil soglasno odobren skupni volilni nastop opozicije — Posveti v Celju in Mariboru

Ob prelomu tedna, v soboto in nedeljo, je bilo po državi nebroj volilnih posvetovanj večjega ali manjšega obsega. Šlo je na njih deloma za načelne odločitve glede načina kandidatur, deloma pa tudi že za določanje kandidatov v raznih srezih. Tudi v Sloveniji je bila cela vrsta volilnih posvetov, zlasti opozicijskih.

V soboto popoldne se je v Ljubljani sestel banovinski odbor Jugoslov. nacionalne stranke. Sejo je vodil predsednik dr. Janko Rajar. Udeležba delegatov je bila polnoštevila in so bili zastopani prav vsi sredi iz banovine. O političnem položaju in o volilni akciji sta poročala senatorja dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj. Njunj o poročili sta bili sprejeti z živahnim odobravanjem, prav tako pa je bil soglasno potrjen tudi volilni dogovor JNS z blokom narodnega sporazuma (z zagrebško KDK in beograjsko združeno opozicijo). Pokazalo se je ob tej priliki vnovič, da ta dogovor v celoti odgovarja razpoloženju strankinih pristavev in vseh slovenskih krajev. Po poročilu delegatov posameznih srezov, so bili sprejeti sklepi, kako naj se v smislu navodil strankinje vodstva izvedejo kandidature. Izvoljen je bil kandidacijski volilni odbor, ki bo skupaj s predstvom banovinskega odbora vodil vse volilne priprave.

V Celju je bilo v nedeljo zborovanje predstavnikov socialističnega tiska iz Slovenije. Ker so se ob tej priliki zbrali socialistični zapuščniki iz vse Slovenije in je prisel v Celje tudi dr. Živko Topalović iz Beograda, so se po končani konferenci razvili tudi živahni razgovori o volilnem nastopu socialistov, ki so se, kakor znano, tudi pridružili dogovoru med JNS in blokom narodnega sporazuma. Poudarjeno je bilo, da so si enako kakor JNS tudi socialisti ohranili programsko svobodo. Prevalovalo pa je mišljenje, da je treba v Sloveniji stremeti za tem, da se po možnosti postavi čim več skupnih opozicijskih kandidatur.

V Mariboru se je mudil čez nedeljo eden vodiljev krščanske socialnega delavstva, jeseniški odvetnik dr. Aleš Stanovnik. Sestal se je s tamkajšnjimi svojimi političnimi prijatelji. Ta skupina nastopa politično skupaj z disidentni bivše SLS, ki jih vodi gg. dr. Ivan Stanovnik, dr. Breclaj in dr. Jakob Mohorič. Disidenti bivše SLS sicer ne pripadajo nobeni izmed grup, ki so se združile na skupno opozicijsko listo (blok narodnega sporazuma, JNS in socialisti), vendar se smatra za gotovo, da bodo tudi oni podprli skupno opozicijsko listo s svojimi kandidaturami in glasovi.

Izjava predsednika JNS Petra Živkovića

Beograd, 24. okt. p. Predsednik JNS g. Peter Živković je podal nocoj novinarjem izjavo, v kateri med drugim pravi: »Kot predsednik JNS sem pristal na sklenjeni volilni dogovor med JNS in blokom narodnega sporazuma za bi žnje volitve narodnih poslancev in sicer na podlagi popolnega soglasnega pooblastila ožjega glavnega odbora JNS, da se prepušča predsedniku stranke, da sklepa definitivno o poteku pogajanj.

Prav tako je bilo v vodstvu stranke in v njegovem političnem odboru pri glasovanju posameznikov soglasno odobreno besedi o sporazumu, pri čigar obravnavi in redakciji so sodelovali tudi gg. Juraj Demetrovič, dr. Svetislav Popović in Lavoslav Hanžek, ki se sedaj naknadno umikajo. Pri glasovanju ni bil niti en glas proti, niti v ožjem glavnem odboru niti v predsedništvu stranke, kakor tudi ne v političnem odboru, ko sem osebno vsakemu posebej postavil tozadevno jasno vprašanje.

Glede na zlonamerne glasove o nekakem izdajstvu programske ideologije JNS,

ugotavljam, da že iz samega besedila o sklenjenem dogovoru jasno izhaja, da se nisva niti JNS niti jaz odrekla programu, niti jugoslovnski ideologiji, temveč da smo v resnici izvršili koristno in dobro politično delo, ki so ga pravilno ocenili in sprejeli pripadniki naše stranke. Zato stopamo mirne vesti in z zaupanjem pred narod, ne da bi sklepali kakne osebne kompromise.«

Delovni odbor združene opozicije

Delovni odbor bloka narodnega sporazuma (zagrebška in beograjska krila združene opozicije) se je večeraj sestel v Beogradu k seji, ki bo trajala par dni. Zagrebško KDK zastopata dr. Juraj Šutej in Večeslav Vilder, beograjsko združeno opozicijo pa dr. Gavrilović in Božidar Vlačić. Dnevni red razprave tvorijo volilne priprave.

Kandidatura JRZ v celjskem srezu

V nedeljo so se v Celju zbrali zapuščniki JRZ iz celjskega sreza. Zborovanje je bilo v bivšem orlovskem domu in ga je vodil celjski župan g. Alojz Mihelič. Senator dr. Kulovec je podal politično poročilo, nato pa je prišla na razgovor kandidatura JRZ za celjski srez. Za kandidata je splošno veljal župan Mihelič, ki pa je takoj v uvodu izjavil, da kandidature ne more sprejeti. Soglasno je bil sprejet predlog celjskega trgovca g. Fazarinca, da se ponudi kandidatura ministru dr. Korošcu, in da se mu prepusti, da si sam izbere svojega namestnika. G. dr. Korošec je bil že svojčasno poslanec celjskega sreza.

Nadaljnje kandidature JRZ

Za srez Skofje Loko bo kandidiral na listi JRZ ravnatelj Ivan Dolenc, kot njegov namestnik pa Franc Debeljak iz Skofje Loke. Za srez Maribor desni breg, kjer se je prvotno govorilo o kandidaturi mariborskega podžupana Franca Žebota, bo kandidiral Franc Koban iz Zg. Polskave, kot njegov namestnik pa železniški uradnik Jože Ferik iz Maribora. Za srez Ljutomer se navaja kot najresnejši kandidat senator Franc Smodej.

Akcija slovenskih borbašev

V nedeljo popoldne je bila v Ljubljani konferenca slovenskih pristavev stranke ministra brez portfelja Svetislava Hodžer. Konferenco je vodil podpredsednik stranke dr. Ivo Potokar iz Kamnika. Na konferenci ni bilo soglasja. Delegati iz raznih srezov so se izjavili proti volilnemu nastopu stranke v sedanji obliki. Pristajši iz kamniškega sreza so poslali celo pismeno protestno pomenico, pa dr. Potokar v tem srezu ne bo kandidiral, čeprav je to njegov domači kraj. Pač pa bo kandidiral v Ljubljani, kakor smo to že zabeležili.

Na konferenci je g. Potokar med drugim sporočil, da mu je iz Maribora ponudil volilno sodelovanje na listi JRZ g. Adolf Ribnikar, ki zastopa baje posebno gospodarsko skupino. Dr. Potokar je izjavil, da bo šel sam v Maribor pogledat, kaj je s to ponudbo. Pri petomajskih volitvah 1935 je g. Ribnikar, kakor znano, vodil v Sloveniji akcijo za kandidatno listo Božidarja Maksimovića, ki je potem dobila v Ljubljani 23, v ostali Sloveniji pa 24 glasov.

Volilne listine so proste vsakega kolk

Iz več krajev smo prejeli poročila, da se je ponekod zahtevalo za listine, ki služijo kot dokazila pri volilnih reklamacijah, plačlo takse (kolka). To ni pravilno. Že v l. 1931. je izdalo finančno ministrstvo razpis (Služb. novine št. 220), po katerem so vse prošnje, potrdila in izkazila, ki se tičejo izvrševanja zakona o volitvah, osvobodene kolkovine. Volilna reklamacija spada v okvir izvrševanja volilnega zakona, saj govori o 16 tega zakona izrecno o volilnih imenikih, sklicujoč se pri tem glede samega postopka na odredbe posebnega zakona o volilnih imenikih. Zato velja opozoritev kolkovanja tudi za vse listine, ki so potrebne za volilne reklamacije.

Švica v podunavskem gospodarskem bloku

»Der Deutsche Volkswirt«, organ vodilnih nemških gospodarskih krogov, posveča uvodnik zadnje številke posledicam letošnjih sprememb v srednji Evropi na gospodarskem področju in izraža pri tem željo, naj bi se tudi Švica pridružila trgovsko-političnemu sistemu na evropskem jugovzhodu, ki mu je pred kratkim položil temelje nemški gospodarski minister dr. Funk. Revija »Globe« odnosi o tem, da je Švica neposredno povezana z usodo srednje in jugovzhodne Evrope spriču svojih velikih investicij v tem gospodarskem predelu. Problem dobave surovin iz jugovzhodne Evrope, ki odpira povsem nove probleme na tem važnem gospodarskem prostoru, odpira vprašanje novih denarnih investicij v podunavskih in balkanskih državah. Spriču tega ni več daleč trenutek, ko bo tudi Švica postavljena pred odločitve, ali in v kolikšni meri more dati novo osnovo svoji investicijski politiki v srednji in jugovzhodni Evropi. Predhodni pogoji za nemško-švicarsko sodelovanje na tem področju so nedvomno že tu, saj so utemeljeni v novem političnem položaju in v dejstvu, da je novi veliki gospodarski prostor srednje in jugovzhodne Evrope naravno in nujno vsmerjen na Berlin in Dunaj, odkar se je odpovedal političnim kreditom zapadne Evrope, ki naj bi ta razvoj zavrti.«

Izločitev židovskih zdravnikov na Dunaju

Dunaj, 24. okt. w. Listi objavljajo danes poročilo o čistjenju v dunajskih zdravniških krogih. Po tem poročilu je bilo med 1778 praktičnimi zdravniki na Dunaju 1127 židov in 59 mešanec. 348 židovskih zdravnikov se je naselilo na Dunaju šele po letu 1918. Med 982 specialisti je bilo 526 židov. Pri bolniških blagajnah je bilo 70% zdravnikov židov. Vsi ti židje so sedaj odstranjeni, odnosno smejo v bodoče zdraviti le še židovske bolnike.

Rekorderski poskus angleških vojnih letal

London, 24. okt. w. Davi so krenili iz Londona v Egipt štirje večmotorni bombniki. Angleški letalci bodo poskusili postaviti s temi bombniki nov rekord v poletu brez pristanka.

Povratek Nj. Vis. kneza namestnika na Brdo

Kranj, 24. oktobra. AA. Davi ob 9. sta Nj. Vis. knez namestnik Pavle in knoginja Olga prispele v Kranj, odkoder sta se odpeljala na Brdo.

Beležke

Konferenca o socialističnem tisku

V Celjskem domu v Celju je bil v nedeljo sestanek poverjenikov socialističnega tiska iz Slovenije. Zborovanje, ki se ga je udeležilo mnogo poverjenikov iz raznih krajev Slovenije, sta vodila župana gg. Malovrh iz Hrastnika in Košak iz Grič. Kot zastopnika srbskega in hrvaškega socialističnega tiska sta se udeležila zborovanja gg. dr. Živko Topalović iz Zagreba, ki je prisel v Celje že v soboto, in Vladimir Pfeifer iz Zagreba. Dr. Topalović je poročal o zunanje-političnem položaju, zlasti v zvezi z okrnitvijo češkoslovske republike. Gosp. Pfeifer je poudaril, da ima socialistični pokret na Hrvatskem sedaj mnogo lažje stališče. Po daljši razpravi je bila sprejeta resolucija, v kateri zbrani poverjeniki odobravo pisanje »Delavske politike« in naročajo uredništvu, da v notranji in zunanji politiki nadaljuje dosedanja smer. O skupščinskih volitvah in kandidaturah na zborovanju niso razpravljali. O tem bodo sklepale socialistične sreske konference v prihodnjih dneh.

Mariborski list o volilnem razpoloženju

Mariborska »Edinost« objavlja par čankov o volitvah. V prvem se zavzema pisek za koncentracijo volilcev v dveh taborih, v taboru zadovoljnih in taboru nezadovoljnih. Med prve prištevajo pristave JRZ, med druge pa vse, ki stoji izven okvira te politične organizacije. V drugem članku pravi »Edinost«: »Slovenski pristaji JRZ štejejo slovenski narod za integralni del jugoslovskega naroda. Za nje je možno reševanje slovenskih vprašanj samo in edino le po koncentracijskem sistemu, po sedanjih načelih notranje in zunanje politike.«

Glede opozicije izraza »Edinost« upanje, da bo najdena osnova za skupni nastop vseh v poštev prihajajočih skupin. »Zaenkrat se vrše pogajanja glede kandidatov. Prevladuje pa zdrav mnenje, da je treba kandidirati mlade ljudi in da naj bo opoziciji posameznih srezih le po en opozicijski kandidat. Ta predlog je prinesen zato, ker je splošna želja, da bi nastopila opozicija močno in enotno.«

Devet novih gimnazijskih poslopij v Beogradu

Kakor poroča »Vreme«, je minjster prosvete podpisal odlok, po katerem bo država zgradila v teku prihodnjih šestih let v Beogradu devet novih gimnazijskih poslopij. V Beogradu je letos vpisanih na vseh srednjih šolah 15563 dijakov, od tega je 6425 deklet. Ti dijaki so porazdeljeni na 344 razredov, ki so v 16 šolskih poslopijih.

Nova čl. zunanja politika

Ponovno smo se opozorili na popolno spremembo v češkoslovski zunanji politiki. Vsi čl. listi se strinjajo v tem, da je taka sprememba nujno potrebna. Celoznana tedenska revija »Přítomnost«, ki je doslej odločno zavzemala za tako zvano zapadno orientacijo s Francijo in Anglijo, je v svoji zadnji številki o tem med drugim napisala:

»Naši bivši zavezniki so nam povsem onemogotili, da se nadalje vodimo politiko prijateljstva z njimi. Naša nova zunanja politika bo prirojena sedanjemu položaju in bo upoštevala samo koristi naše države, Nemčija je naš največji sosed in moramo sedaj najti »modus vivendi« z njo. Po septembrskih izkušnjah bomo iz političnih razlogov stali na skupni črti z Italijo in Nemčijo. Tudi na gospodarskem polju, mora odslej češkoslovska sodelovati z Nemčijo, kateri bo morala prodajati in od katere bo kupovala, toda ne ideje, temveč blago.«

»Zdaj sem samo zasebnik«

Bivši prezident češkoslovske republike dr. Beneš je dal dopisniku »Sunday Chronicle« izjavo, v kateri je med drugim dejal, da je zelo utrujen in da sta mu potrebna počitek in mir, kar bo najbrže našel v Veliki Britaniji. »Moram pozabiti na preteklost in misliti na prihodnost.« je med drugim dejal Beneš. »Sedaj sem samo zasebnik. Nemogoče mi je govoriti o političnih dogodkih bližnje preteklosti. Usoda češkoslovske se nahaja v rokah zakonite vlade. Edinole prerok bi mogel povedati vnaprej, kaj se bo in kaj se ne bo zgodilo. Hvala Bogu, da sem samo telesno utrujen. Uredil sem svoje zasebne zadeve, da bi bil v tujini ostati čim dalje, dokler bom to smatral za potrebno.«

Dr. Beneš ni hotel dati nobenih političnih izjav in je rekel, da jih tudi v Zedinjenih državah, kamor bo odšel čez par tednov, ne bo dajal. Zastopnikom angleškega tiska je rekel, da se ni nstal z nobeno angleško politično osebnostjo, po trdil pa je, da je sprejel mesto profesorja na čikaški univerzi.

Veliki Gradec

Graški listi poročajo, da je izšel odlok deželne vlade, s katerim se področje graške občine močno razširja. K mestu je v celoti priključeni 10 okoliških občin, delno pa še nadaljnjih sedem. Ozemlje mestne občine je s to inkorporacijo več kot trikrat povečano, številki o novem prebivalstvu pa listi še ne navajajo. Vprašanje razširjenosti graške mestne občine je bilo na dnevnem redu že celo desetletje, vendar ga doslej zaradi nasprotujočih si gospodarskih in političnih interesov ni bilo mogoče rešiti.

Visoko nemško odlikovanje ministra n. r. dr. Miletića

Beograd, 24. okt. AA. Kancelar Hitler je odlikoval dr. Vekoslava Miletića, ministra n. r., z redom velikega križa nemškega orla, a Draga Ulago, šefa strokovnega oddelka v ministrstvu za telesno vzgojo pa z redom križa nemškega orla 2. stopnje. Po izročitvi teh odlikovanj je nemški poslanik v. Herren privedil v poslaništvu intimo kosilo.

Velike spremembe v francoski diplomaciji

Paris, 24. oktobra. b. Dodatno k uradnemu sporočilu vlade o nekaterih manj važnih diplomatskih spremembah doznavamo »Tempe« še naslednje podrobnosti o osebnih spremembah na nekaterih važnih francoskih poslaništvih. Znano je, piše list, da je francoska vlada že zaprosila nemško vlado za pristaneke za imenovanje Coulondra, dosedanega poslanika v Moskvi, za novega francoskega poslanika v Berlinu. Prav tako je francoska vlada že zaprosila turško vlado za imenovanje dosedanega direktorja v zunanjem ministrstvu Massiglia za novega francoskega poslanika v Ankari. Dosedanji francoski poslanik v Ankari Ponsot, ki je že dosegel starostno mejo, bo upokojen. Coulondra bo zamenjal v Moskvi sedanjega poslanika na Kitajskem Naggiar. Dosedanji poslanik v Barceloni Labonne je imenovan za generalnega rezidenta v Tunisu namesto odpoklicanega Guillona, ki mu bodo dodeljene druge funkcije, dočim je za novega poslanika v Barceloni določen

Jules Henry, direktor kabineta v zunanjem ministrstvu in referent za Ameriko. Bivši francoski poslanik na Dunaju Puaux je imenovan za visokega komisarja v Siriji. Massiglijevo mesto v zunanjem ministrstvu bo zasedel njegov dosedanji pomočnik Charvériat, katerega bo zamenjal Rochat, doslej pomočnik direktorja za evropske zadeve. Bivšega šefa tiskovnega oddelka Cometa, ki je imenovan za pomočnika direktorja za ameriške zadeve, bo zamenjal Bressy, dosedanji pomočnik direktorja za upravne zadeve, čigar funkcijo prevzame Thierry.

V zvezi z imenovanjem novega poslanika v Barceloni se v tukajšnjih političnih krogih govori, da hoče sedaj tudi Francija pospešiti ureditev španskega vprašanja. Novi poslanik Henry uživa popolno Bonnetovo zaupanje kot prijatelj zunanjeja ministra še iz časa njegovega poslanikovanja v Ameriki. Kakor se zdi, spremembe v zunanjem ministrstvu niso še zaključene.

Stiske Kitajske

Zaradi padca Kantona je postalo oskrbovanje Kitajske z vojnim materialom zelo težavno

Hongkong, 24. okt. d. Japonci so večeraj strli zadnji odpor nerednih kitajskih čet v Kantonu. Pred mesto so danes prispele tudi japonske vojne ladje, ki so bile snoči oddaljene le 15 km zapadno od utrd b. Boka - Tigris. Kje se mudi maršal Čangkjajšek, je povsem neznan. Kitajci zanikajo, da bi bil v Hongkongu, kjer naj bi se posvetoval z angleškim poslanikom Arhibaldom Kerrom o morebitnem angleškem posredovanju za zaključitev sovražnosti.

Sanghai, 24. okt. d. Po padcu Kantona ima kitajska glavna vojska na razpolago še dve poti za dobavo vojnih potrebščin. Prva vodi iz Luke Rangoona v Indiji preko Mandeleja skozi angleško Burmo v zapadno kitajsko pokrajino Junan. Ta pot je dolga 1200 km in nima nobene popolne železniške zveze. Druga pot za morebitne dobave vojnih potrebščin vodi iz pristanišča Hajppong v francoski Indokini preko Hanoja na obmejno ozemlje kitajske pokrajine Kwangsi, kjer pa tudi ni nobene direktne železniške zveze. Tretja pot iz Rusije preko Vrhodnega Turkestana je nad 3000 km dolga in so po njej zaradi geografskih težav praktično trajne dobave nemogoče.

Pred padcem Hankova

Hongkong, 24. okt. o. Iz Hankova poročajo, da je japonska vojska obkolila mesto in da so motorizirane čete vkorakale v predmestje. V teku je huda bitka v predmestju Tvanfeng. Japonska vojska je zasedla del železnice Hankov-Kanton pri S'iening, južno od Hankova.

Hongkong, 24. okt. br. Japonske čete so napredujejo proti Hankovu in to z juga in severa. V velikem loku je mesto že od vseh strani obkoljeno. Železniška proga je v okolici Hankova prekinjena. Na severni obali Jangčea so Japonci zasedli Vangpej, ki je oddaljen od Hankova samo še 30 km, japonske vojne ladje pa so prodrele že na 22 km v bližino Hankova. Iz Kantona prodirajo japonske čete z veliko naglico vzdolž železniške proge proti Hankovu.

Kitajci bodo nadaljevali borbo do skrajnosti

Sanghai, 24. okt. o. Evakuacija Hankova je končana. Iz mesta se je umaknila tudi kitajska policija ter vzdržujejo red le vojaške patrulje. Japonska letala neprestano mečejo bombe na vojaške objekte in javna poslopja. Mesto je v dimu in plamenih. Maršal Čangkjajšek vodi akcijo za rešitev kitajske vojske v okolici. Njegova ponudba za premirje je bila

Kongres zveze jug.-bolgarskih lig

Spit, 24. okt. o. V mestni posvetovalnici je bil danes otvorjen kongres Zveze jugoslovske-bolgarskih lig iz Jugoslavije, ki se ga je udeležilo tudi 40 delegatov iz Bolgarije. Kongres je vodil podpredsednik M. Gjuričić, ki je v svojem pozdravnem govoru poudarjal, da delajo za ustvaritev čim tesnejšega zblizanja obeh narodov. Za častnega predsednika je bil izvoljen Nikolaj Petkov, predsednik bolgarsko-jugoslovske lige v Jambolu v Bolgariji. V imenu bolgarskih delegatov je pozdravil kongres njegov častni predsednik Petkov, ki je izrazil željo po iskrenem bratstvu med Bolgari in Jugoslovenci. V imenu ljubljanske jugoslovske-bolgarske lige je udeležence pozdravil g. Rasto Pustecsmek, ki je v svojem govoru počastil spomin pokojnega kralja Aleksandra Uedinitelja, ki je dal pobudo za zblizanje obeh bratških narodov.

Sprejemi pri predsedniku vlade

Beograd, 24. okt. AA. Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je sprejel danes v svojem kabinetu v ministrstvu za zunanje zadeve nemškega poslanika na našem dvoru v. Heerena in madžarskega poslanika na našem dvoru Besenyija.

Iz diplomatske službe

Beograd, 24. okt. AA. Izredni poslanik in pooblaščen minister Fran Cvetišar v Santiagu je imenovan za izrednega poslanika v Rio de Janeiru.

Možnost premirja

Sanghai, 24. oktobra. AA. Reuter. Večeraj je kitajski dolar poskočil za 8.36 točke, ker so se razširile vesti, da je maršal Čangkjajšek odstopil in da bo nova kitajska vlada prav kmalu sklenila premirje z Japonci.

London, 24. oktobra. AA. DNE. Zaradi prodiranja Japoncev piše »Daily Mail«, da bi sedaj Kitajci morali skleniti mir z Japonci. Japonci so pred devetimi meseci objavili pogoje, pod katerimi se hočejo pogajati. Čangkjajšek je tedaj odbil te pogoje. Sedaj pa je prešel trenutek, ko so kitajski državniiki videli, da je popuščanje pametnejše in da je treba napraviti konec kitajskim žrtvam.

Paris, 24. okt. br. Agencija Havas poroča iz Hongkonga, da so se že začela pogajanja za premirje med Kitajsko in Japonsko. V Hongkongu so se sestali zastopniki japonskega zunanjeja ministrstva in zastopniki onih kitajskih krogov, ki se zavzemajo za sporazum z Japonci. V kitajski delegaciji, ki jo vodi general Vangčevaj, so tudi zastopniki kuomintang. Do razgovora je prišlo baje na posredovanje Italije in Nemčije. Maršal Čangkjajšek se pogajanjem sicer protivi, vendar pa jih ni preprečil, ker upa, da bo na ta način zvedel za japonske načrte. Sam se je odločil, da se po padcu Hankova umakne s svojo vojsko še bolj v notranjost dežele.

London, 24. okt. br. Kitajsko poslaništvo je izdalo komunikve, v katerem najodločnejše zavrača vse japonske vesti, da bi maršal Čangkjajšek nameraval podati ostavko. Prav tako demantira tudi vesti, po katerih bi nameraval kitajski zunanji minister v kratkem odpotovati v Hongkong, da bi se tam pogajal z zastopniki velesil o morebitni posredovalni akciji v kitajsko-japonskem konfliktu. Komunikve kitajskega poslaništva podčrtava, da bo Kitajska kljub izgubi Kantona in kljub morebitnemu padcu Hankova nadaljevala borbo ter da je možno govoriti o premirju samo tedaj, če se Japonci popolnoma umaknejo s kitajskega ozemlja.

Volitve na Poljskem

Varšava, 24. okt. o. Večeraj so bile elektorske volitve. Kakor znano, volijo elektorski kandidati za senatne volitve. V Varšavi se je udeležilo volitev samo 60 odstotkov volilcev, dočim je bila v provinci udeležba še manjša. Slaba volilna udeležba je posledica bojko, ki so ga proglasile nekatere politične stranke, ker so bile volitve razpisane še na podlagi starega volilnega reda.

Huda megla v Londonu

London, 24. okt. br. V Londonu in okolici je bila davi tako huda megla, da je nastala v prometu popolna zmeđa. Na Temzi so morali ustaviti vsvo plovbo. Tudi železniški promet je bil skrajno ovrnan in so prihajali vlaki z velikanskimi zamudami. Čestni promet so morali za več ur popolnoma ustaviti. Večina uradov je bila do 10. ure zaprta, ker nameščenci niso mogli pravočasno priti na delo.

Odlikovanje

Beograd, 24. okt. p. Odlikovana sta z redom sv. Save 4. stopnje lekarnar mag. pharm. Anton Ustari in Ljubljani ter tovarnar Josip Hutter v Mariboru.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 24. okt. AA. Imenovani so za uradniške pripravnike v splošni bolnišnici v Ljubljani: dr. Maks Adrijan, dr. Pavel Kanc, dr. Josip Hafner, dr. Marjan Svetlič, dr. Sofija Prosek, dr. Marija Mastel, dr. Franc Derjanc, dr. Karmen Dereani in dr. Lelija Novak.

Vremenska napoved

Zemstvo vremensko poročilo: Hladno vreme v vsej državi, nekoliko oblačno na zapadu, jugu in primorju, oblačno in ponekod dež je bil v ostalih delih države. V visokih planinah Bosne snež. Najnižja toplota Kalinovič — 2, najvišja Split 15C. Zemstva vremenska napoved: Hladno je v severni polovici, zlasti v zapadnih krajih države. Pretežno vedro z jutranjo megljo v ostalih delih države, kjer bo ponekod tudi dež in sneg. Prilčno vedro na skrajnem jugu. Zagrebška: Vedro in hladno. Dunajska: Nobene bistvene spremembe sedanjega vremena.

Pastirsko pismo kardinala Innitzerja

Dunaj, 24. okt. br. Večeraj je bilo v vseh dunajskih cerkvah prečitano pastirsko pismo nadškofa kardinala dr. Innitzerja, katerega je bil nedavno hudo kritiziral komisar Bürckel. V pastirskem pismu zavrača nadškof očitke, da bi bil spremenil svoje stališče napram narodno socialističnemu režimu v Avstriji ter se postavil na čelo opozicije. Obenem izjavlja, da vztraja slej ko prej pri udanostni izjavi, ki jo je v imenu avstrijske duhovščine podal meseca marca v svojem pismu kancelarju Hitlerju, ter da hoče tudi nadalje ostati lojalen napram državnim oblastem v Avstriji. V dunajskih političnih in cerkvenih krogih je to politično pastirsko pismo kardinala zbudilo veliko pozornost in različne komentarje.

Naši kraji in ljudje

Velika žalna svečanost na Jesenicah Slovesen prevoz kosti ruskih ujetnikov s Hrušice

Jesenice, 24. oktobra. Ob krasnem jesenskem dnevu je bila večer na Jesenicah velika žalna svečanost. Bratstvo pravoslavnih sv. Cirila in Metod na Jesenicah je dalo prenesti ostanke devetih ruskih ujetnikov z zapuščenega nekdanjega ujetniškega pokopališča na Hrušice v grobnico kapelice na jeseniškem pokopališču, ki je bila zgrajena v spomin na žrtve svetovne vojne.

Cepprav so bile večer na Jesenicah pridivite, ki so pritegnile množico ljudi, se je na zeleni trati tik nad vasjo Hrušice zbralo mnogo ljudi z raznih gorenskih krajev, ki so prišli počastit spomin sinov velike Rusije. Pred pokopališčem je bilo položenih devet majhnih, belo prepletkanih krst, na katerih je bilo polno krasnega jesenskega cvetja. Po žalnih obredih, ki jih je opravil ljubljanski prota in pri katerih je pel pevski zbor ruskih študentov iz Ljubljane, so gasilci prenesli krste v mrliški voz, nakar je v prelep jesenski dan krenil skozi Hrušice na Jesenice žalni sprevod, kakršnega Jesenice že dolgo niso videli.

Na čelu sprevoda so korakali vojniki planinskega polka iz Mojstrane. Sledili so ruski Sokoli v slavnostnih krojih s praporom, za njimi pa Sokoli z Jesenic in Mojstrane ter gasilci z Jesenic, Hrušice, Dovjega in Mojstrane s prapori na čelu. Pred mrliškim vozom so šli pevci, častno stražo ob mrliškem vozmu pa so tvorili vojniki. Za vozom so korakali odposlanci Ruske Maticе s predsednikom dr. Spektorskim in dr. Bilimovičem na čelu, dalje oficirji planinskega polka in zastopniki društva Bratstva pravoslavnih, za njimi pa nepregledna vrsta ljudstva od blizu in daleč. Žalni sprevod je zaključil vod vojakov iz Mojstrane. Ob cesti so stale goste množice ljudi ter se uvrščale v sprevod.

Po obredu v kapelici sta z lepimi besedami počastila spomin ruskih mučenikov prota iz Ljubljane in vseučiliški profesor dr. Aleksander Blimović, vojniki so oddali častno salvo in pevci so zapeli »Večnaja pamjat«, ki se je vseh najgloblje dojmila.

skoraj dvakrat več, ob desetletnici pa znaša število naročnikov 17.106. Število naročnikov se je torej v 10 letih skoraj poestorilo, enako so morali narasti dohodki, toda program je ostal domala neizpremenjen. Dolgo vrsto let je delila postaja novim naročnikom brezplačno detektorske aparate, če so se obvezali, da bodo ostali naročniki nepretrgoma najmanj leto dni, v svrhu čim večje propagande je sodelovala tudi na raznih razstavah, tako zlasti lani na veliki novinarski razstavi. Neoprenehoma pa je bila v stalnih stikih s svojimi poslušalci, ki so ji v dopisih sporočali, katere točke sporeda jim najbolj ugajajo. Pokazalo se je potrebno uvesti šolski radio ob sodelovanju JUU. To se je zgodilo leta 1931-32. Takrat je prišla na spored tudi stalna kmetijska ura, ki jo vodi poseben odsek pri kmetijskem oddelku kr. banske uprave. Ni pa se obnesel jezikovni tečaj, ki je bil spozetka uveden, ostal je le pouk francoščine in slovenščine.

Radio Ljubljana je s prenosi glasbenih prireditev iz Beograda, Dunaja, Prage, Var-

šave in od drugod seznanjala naročnike z večjimi svetovnimi deli. Prvi naš prenos v inozemstvo je bil 14. januarja leta 1932. Takrat so prenašale slovensko pesem razne srednjeevropske postaje in ameriška postaja v Chicagu. Pomemben prenos pa je bil zlasti letos v marcu, ko je pel mladinski zbor »Trboveljski slavček« in je oddaja prenašala 110 ameriških postaj družbe CBS.

S sodelovanjem KDE je leta 1932. dobila oddajna postaja v Domžalah elektriko iz Velenja, kar je ugodno vplivalo na obratovanje. Leta 1935. je uprava preuredila veliki studio, dve leti kasneje pa mali studio z upoštevanjem izsledkov v tehniki zvočne izolacije. Od marca letos se prenosi koncertov vršijo iz male filharmonične dvorane, ker se je tudi prenovljeni veliki studio izkazal za neprikladnega za orkestralne koncerte. Zadnje čase skuša uprava izposlovati zgraditev relesne postaje v Mariboru. Maribor z vsem Prekmurjem je popolnoma odrezan od Ljubljane, tako da je ves spored Radia Ljubljane v večernih urah za ta del popolnoma izgubljen. Prebivalci teh krajev pa so izpostavljeni moralni in politični propagandji sosednjih nemških in madžarskih postaj.

To so v glavnem podatki, ki so jih v nedeljo nabrali novinarji, povabljeni od uprave Radia Ljubljane k ogledu njenih naprav.

Prijatelji tujih stvari po vagonih

Zgodba brezposelnega mizararskega pomočnika — Okradeni sprevodniki — Sumljiv bosanski zapravljivec

Ljubljana, 24. oktobra. Davi na vse zgodaj je službojuči stražnik na glavnem kolodvoru aretirali mladega slabo oblečenega moža, ki se je pravkar skušal izmuzniti iz vagona II. razreda na slepem tiru v katerem je bil prenočil. Ko so ga na stražnici povprašali, kako in kaj, so spoznali v njem 30letnega brezposelnega mizararskega pomočnika J. K. iz Borovnice, a ko so mu prebrskali žepo, so našli pri njem žalostno, kaj malo priporočljivo imetje. V gotovini je vsega skupaj premogel 12 din. a imel je pri sebi velike skarje, celo garnituro ključev raznih velikosti, izmed katerih se je stražnikom zdel še posebej zanimanja vreden specialen ključek za odpiranje vrat po železnih vozovih.

Ko je mož potem popisal zadnje dni svojega življenja, so na policiji čuli zgodbo, kakršno so tako značilne za brezposelnike in izgubljenec naših dni. Do nedavna je J. K. služil pri nekem mizararstvu v Liti. Potem je bil zaradi pomanjkanja dela odpuščen, a še o pravem času se je bil prijavil bolniški blagajni, da mu je nekaj časa tekla vsaj skromna podpora. V soboto popoldne se je pripeljal v Ljubljano, da se razgleda za poslom. Najprej se je v parku pred sodnijo naučil sonca, zraven pa je pletel načrte, kam bi se dejal. Ko se je znočil, se je kar tako malo sprehodil po mestu. V neki gostilni na Poljanski cesti je popil brizgane, nato pa spet krenil po ulicah brez cilja. V neki kavarni v kolodvorskem predmestju se je spet ustavil, da popije še kozarec. Potem pa jo je mahnil na kolodvor in se vtihotopil v čakalnico 3. razreda, kjer je na klopi počakal jutro. V nedeljo je spet ves dan prebil s tavanjem po mestu. Nekje na deski je prečital »Jutro« in med malimi oglasi našel, da se neke mizararske pomočniku nudi delo. Takoj je poiskal delavnico, a mojstra ni bilo doma. Zvečer je šel na kolodvor iskat prenočišča, a tokrat je zlezal v vagon II. razreda, ki ga je našel praznega. Po njegovem zatrdilu vrata v voz niso bila zaklenjena.

O ključih, ki jih je imel s seboj, je vedel povedati zgodbo za vsakega posebej. Ključek za odpiranje vagonov si je bil napravil kar tako, ko je še služil v Liti. Ključek je bil predebel, da bi se dalo odpirati z njim. Ostali ključki, je dejal, so od sope pri mojstru, pri katerem ima še spravljeno obleko, od omare, od predala, od kovčega, eden je kar tako za rezervno, eden pa je od omare pri nekem prejšnjem gospodarju v Škofljici, kjer ima prav tako še nekaj obleke. Skarje je zdavnaj nekdo našel v Liti. A ko so na policiji malo pobrskali po papirjih, so kmalu dognali, da ima J. K. še nekaj črne preteklosti za sabo. Pred 8 leti je v Borovnici zagrešil večjo tatvino, odnesel je hranilno knjižico za 15.000 din. v hranilnici dvignil nekaj tisočakov in odpotoval proti jugu. Pozneje so ga našli v Karlovcu, kjer si je spet poiskal dela, ko mu je denar pošel. A ko so ga aretirali, tudi knjižice niso več našli pri njem. Tudi pozneje je imel še nekajkrat sitnosti s policijo in žandarmerijo, a

zmerom je šlo le za kakšne malenkosti. Zdaj bodo skušali dognati, ali ni v Ljubljani zagrešil kakšnih nerodnosti.

Tatvine po vlakih in kolodvorih so zadnje čase na dnevnem redu. Pogoste so zlasti tatvine velikih usnjenih torb, v kakršnih sprevodniki prenašajo svoje obede in svoje uradne stvari. Eno takšn h torb je policija prav te dni zaplenila delavcu Sulejmanu Bašiću iz Pečigrada pri Cazinu, ki je zadnji čas zaposlen v Ljubljani. Dejal je, da je torbo kupil za 5 din. Očitno je na delu dela družbica tatčev malega stila, ki so se specializirali za to panogo. V nedeljo je policija aretirala nekega mladega bosanskega krošnjarja, ki mu pa ni videti, da bi se ukvarjal s kako redno kupčijo in tudi stalnega bivališča nima. Organi kriminalnega oddelka so ga našli v nekem lokalu, kjer je razpisno dal za pijačo v družbi, ki je bila po vsem videzu njemu sorodna. Ko so ga privedli na policijo in ga preškal, so našli v njegovih žepih celo zbirko zlatih verižic, prstanov, uhanov in ur. Poleg zlatnine, vredne nad 6.000 din, so našli pri njem tudi okrog 10.000 din v bankovcih in v kovnem drobižu. Mož ni vedel trdnega odgovora, od kod mu tolikšno bogastvo. Med zaslišanjem je prišlo na dan, da se je mož kmaj pred nekaj dnevi pripeljal s Sušaka v Ljubljano, med potjo pa se je pomudil tudi v Zagrebu. Vsa znamenja kažejo, da njegovo bogastvo izvira iz vlomov, ki jih je zagrešil kje na jugu, najbrž pa tudi iz tatvin po vlakih.

Prijave o grehih Poldeta Zavrla

Zdaj, ko je Leopold Zavrl srečno za papir, prihajajo še različni njegovi grehi na dan, a policija in sodišče bosta imela še mnogo trdnega dela z njim, ker Zavrl ničesar ne priznava, dokler ga ne pokopljejo dokazi.

Tako je policijska uprava v Ljubljani prejela obvesilo, da ima Zavrl na vesti roparski napad na mater posestnika Franceta Jančiča na Gorenjih Jesenicah pri št. Rupertu v krškem okraju. Zavrl je na začetku septembra vdrl v Janežičovo hišo, ko je bila mati sama doma, in ji zagrozil s smrtjo, če mu ne izroči vsega denarja in zlatnine. Plen tega roparskega napada je bil morda eden najbogatejših izmed njegovih podvigov. Odnesel je nad 2.000 din gotovine, srebrno dvo-krovno uro, dolgo zlato verižico in dve hranilni knjižici, da je vsa škoda znesla blizu 7.000 din. Malo prej je obiskal hišo Rudolfa Pavlina v Drenovcu pri št. Rupertu in odnesel več moške in ženske

Shujšati zamorete uspešno samo z redno uporabo

AQUASOL

Dobira se v drogerijah in lekarnah. Izdeluje in pozna naša daie:

STEG A. D.
Beograd, post. pretnac 50.
Telef. 27-192.

obleke, perila in nekaj denarja. Razen tega se je oglašil v Trsteniku pri št. Rupertu in posestniku Francetu Bevcu odpeljal novo moško kolo znamke »Viktoria« pobral pa je tudi kompletno črno moško obleko, več druge obleke in perila, nekaj stotakov in srebrno verižico za uro, na kateri je za obsek stari srbski dinar.

NAŠI NOVI AKADEMIKI

Dr. Leonid Pitamic

Ljubljana, 24. oktobra.

Novi član slovenske Akademije znanosti in umetnosti dr. Leonid Pitamic se je rodil 1. 1885 v Postojni kot sin odvornika. Studiral je v Gorici in v Terezianu na Dunaju, pravne vede pa na univerzah na Dunaju, v Parizu, Heidelbergu, Londonu in Oxfordu. Nastavljen je bil v dunajskem ministrskem predsedstvu. Kmalu se je habilitiral kot privatni docent na tamošnji univerzi, kjer je predaval splošno in avstrijsko državno pravo, pa tudi pravno filozofijo, Državnemu pravu in pravni filozofiji je bilo posvečeno vse nadaljnje znanstveno delo dr. L. Pitamica.

Leta 1918. je bil imenovan za izrednega profesorja v Cernovicah, odtod se je bil vrnil v domovino in kmalu prevzel stolico na ljubljanski univerzi, L. 1919 se je mudil v Parizu kot ekspert naše delegacije pri mirovni pogodbi, L. 1920. je postal po-

verjenik za notranje posle v ljubljanski delni vladi in še istega leta začasn predsednik deželne vlade. Na univerzi je bil nekajkrat dekan pravne fakultete, leta 1925-26 pa rektor univerze. Večkrat je zastopal Jugoslavijo na mednarodnih konferencah, pa tudi v Društvu narodov, l. 1929 pa je bil imenovan za poslanika v Washingtonu, kjer je ostal nekaj let.

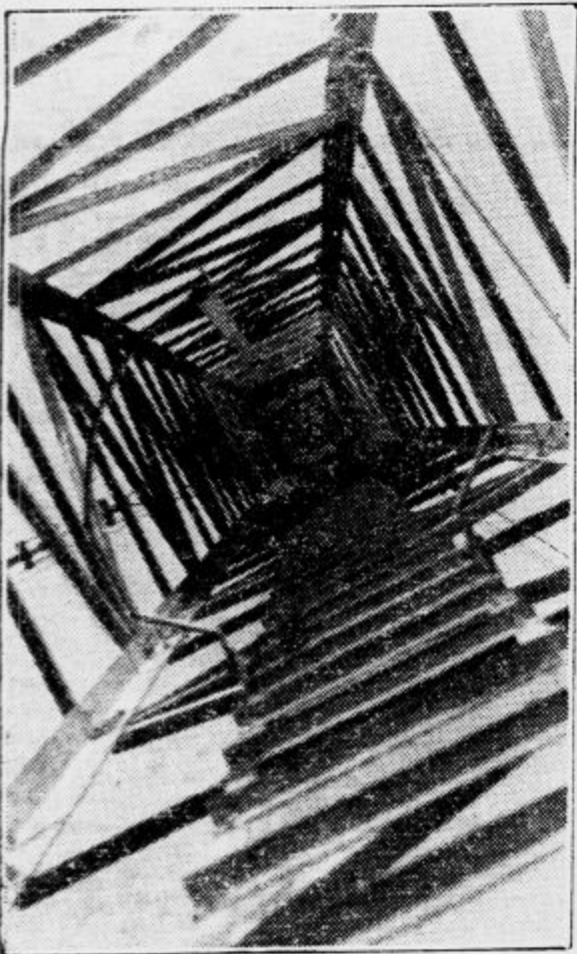
Bibliografija dr. L. Pitamica navaja večje število znanstvenih razprav iz državnega prava in pravne filozofije v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Njegovo najpomembnejše delo je l. 1927 izišli obsežni spis »Država«, ki je izšel v Ameriki tudi v angleščini. Avtor je bil s tem v zvezi izvoljen za častnega doktorja neke ameriške univerze. V raznih revijah je objavil dr. Pitamic več filozofskih člankov, med njimi v »Srpskem književnem glasniku« l. 1929 študijo o Pascalu. Obsežno znanje in široka, svetovna razgledanost karakterizirata delo in osebnost dr. Leonida Pitamica.

Deset let Radia Ljubljane V nedeljo so novinarji obiskali oddajno postajo

Ljubljana, 24. oktobra

Poznam vse bolj čuden, vse bolj zapleten in skrivnostni aparat, kakor je radio, zabož s predalčki, z žicami, avtomatičnimi stikali. To je človeška glava.

Nekega dne se je v enem izmed neštetiht možganskih zavojčkov porodila misel. Izprva nejasna, nedoločena, se je počasi oblikovala in rasla. Človek je gledal nekaj, kar je vstajalo nekje iz tal, se dvigalo visoko v zrak — hladno železo, brezkončno število stopnic, ki so se izgubljale nekje pod oblaki. Človek je držal v roki svinčnik, pisal je na koščke papirja in polglasno izgovarjal: volt... frekvenca... antena... Dieslov motor... V človekovi glavi, v enem izmed neštetiht možganskih zavojčkov, je zabrnjal majhen motor. In človek se je moral smehljati, ko je prisluškoval pesmi stroja. Kajti brnenje se je izpreminjalo v simfonije, koncerte, bučne govore, poučna predavanja in — da, potem se je oglašil čudno znan glas — vsi ga tako dobro poznamo, tako radi ga poslušamo v zgodnji pomladi. Oglašil se je rahel ku-ku. Kukavica je zapela, pa ne na veji bukve ali košatega hrasta — oglašila se je ob miniaturnem motorju v človekovi glavi. Kaj neki oznanja

Pogled izpod stolpa proti vrhu. Temna pika v sredi je novinarski tovariš, ki pleza na vrh.

ta mala, plaha piččka v človekovih možganih?

Dva človeka sta stala nekega dne na močvirnem travniku, obračunem z redkim drevjem. Oba sta se prijeto smehljala. Oba sta imela srečo. Eden je pravkar kupil od drugega kvadratni travnik, dal je samo 4 5 din za kvadratni meter. Bil je zadovoljen. Drugi ni videl žic, ne železnih stolpov in nizkih poslopj z majhnimi oddelki, ki jih je oko prvega pričaralo na močvirna tla travnika, ni slišal kukavice, ki je bilo, veselo pela svoj ku-ku!

Zdaj že veste, da govorimo o ljubljanski radijski postaji v Domžalah. Dva hladna, železna stolpa, visoka po 120 m molita v zrak. Dve anteni — po eni se pravkar vzpenja človek, mahnen, podoben mravlji se izgublja na najvišjih stopnicah. Ali hoče doseči rekord? Splezati v osmih minutah 120 m visoko! Oba stolpa vezeno debele žice in se izgubljajo v zemljo, kakor korenine stoletnega hrasta. V oddelkih brne stroji. Prižigajo se zelene in rdeče lučke, kazalci se premikajo in človeku, ki razume njihovo govorico, naznanjajo višino toka, napetost in take čudovitosti. Včasih pa se oglašijo znana pesem kukavice.

Pred desetimi leti je prvi stekel po žicah glas — bil je glas pisatelja Finžgarja in takoj za njim se je oglašil pred mikrofonom pesnik Oton Zupančič.

Pred mikrofonom tiktaka ura in meri minute. Pred mikrofonom je čas razdeljen v minute. Minute dajejo ure in že prvo leto je celotni radijski program iznašal 2.370 ur. Letos jih je šele 2.135. Največji odstotek sporeda odpade na gramofonske plošče — 25%, na lahko glasbo 14%, na resno glasbo 6,6%, narodno glasbo preko 8%, najmanjši odstotek pa na tuje jezike, otroške in ženske ure, — niti cel odstotek.

Postaja je bila zgrajena po navodilih g. univ. prof. inž. Marija Osane. Izročena je bila katoliški Prosvetni zvezi. V njeni upravi je tudi danes. Slovensna otvoritev je bila 28. oktobra 1928. Osemsto pevcev in pevke je tedaj pelo in pošiljalo prvič v svet slovensko pesem.

Kdo so sedanjí vodniki in upravniki Radia—Ljubljane? Vodstvo uprave in programskega oddelka ima prof. France Koblar, tehnično vodstvo ima univ. prof. Osana, gospodarsko-upravne posle vodi koncipient Stare, g. Zor je bil imenovan za referenta za prosvetna predavanja, dr. Dolinar za glasbenega referenta, g. Niko Kuret pa za vodjo šolskih, mladinskih in zabavnih oddaj. Notni arhiv, ki ga vodi Ivo Kit, šteje 3117 skladb, večinoma za radijski orkester. Od teh je 258 slovenskih od 49 avtorjev, 75 je srbskohrvatskih, ostalih slovanskih je 234 od 62 skladateljev.

Prva leta so dohodki stalno zaostajali za izdatki. Število naročnikov se je počasi dvigalo. Konec prvega leta jih je bilo nekaj čez tri tisoč, naslednje leto jih je bilo že

SERGEJ EPPICH, pomorski častnik:

Veseli in žalostni spomini iz Lizbone

Lizbona, sredi oktobra. Zadnje mesece smo stalno pluli na redni liniji Jadran—London—Antwerpen. Venomer enaka pot. Tako da se mi je že zdelo kakor nekdanje čase ko sem se vozil iz Liti v ljubljanske šole. A prav one dni, ko je svet doživljal presenečenje za presenečenjem, nas je vendar iznenadila brzjavka iz Londona, naj krenemo v Rotterdam po premost za Lizbono. Tako naj vam v naslednjem podam nekaj veselih in žalostnih slik iz »daljne geografije«, kakor je včasih rekal blagopokojni Fridolin Zolna.

Portugalska ni sicer tako zelo daljna, toda čujemo o njej tako malo, da jo je neki francoski novinar dobro imenoval: eksotično zemljo zapada. Začel sem se zanimati pred leti, ko so bile našim državnim uradnikom zaradi splošne poccenitve plače znižane za 7% in so si kmalu nato zaradi splošnega porasta cen naši narodni poslanci z ganljivo soglasnostjo pošiljali dnevnice. Takrat so naši ljubičevci radi navajali Portugalsko kot vzor korporacijskega raja, kjer so baje uradnikom pravkar povišali plače. Pozneje je Portugalski seveda pripadla precej važna vloga v španski zmešnjavi.

In tako sem bil poln pričakovanja in radovednosti, ko se je naš »Sud« zasidral pred res slikovito Lizbono na reki Tajl. Da je Portugalska ena izmed onih držav, ki nosijo izmed obilice novih izrazov pojvonega političnega besedoslavlja naslov »totalitarne«, to veste. Toda jaz sem bil na vsej črti razočaran. Italija je v primerj z življenjem na Portugalskem pravi raj. Portugalska je dežela plutovine, sardin in vina. Poslednji dve dobrini sta poleg res lepih narodnih pesmi edni svetli

točki, ki sem ju mogel iztkniti v dobi večdnega bivanja in v spoznanju tega jezuitskega eldorada.

Najprej jezik. Pred leti sem v »Življnjnu in svet« bral nekaj portugalske lirike, ki jo je objavil moj bivši profesor dr. Ante Delbeljak. Takrat sem si napravil čisto napačno mnenje, da je portugalsčina miloglasna in sladka kakor špansčina in da ji je podobna. Ko pa sem jo slišal iz ust samih Portugalcev, je bila iluzija takoj razpršena. Kljub priličnemu poznavanju špansčine nisem na Portugalskem ničesar razumel. Vrhu tega sem se kmalu prepričal, da niti 5% Portugalcev ne govori kakega tujega jezika. In tako sem seveda mogel to zemljo spoznati le po lastnih vtisih in doživljanju. V ostalem sodim, da je to najbolj stvaren način. Tudi glede ženske lepote sem se goljufal v napačnem domnevanju, da sta španija in Portugalska dve, zlasti etnografsko čisto podobni zemlji in da sta si tudi ljudstvi po miselnosti kakor plemensko zelo enaki. Zdaj vem, da najdem v Splitu več enakih lepotic kakor v milijonski Lizboni.

O Portugalcih se govori, da so zelo kavalirski. Res sem uvidel, da ne smete na ulici hoditi v še tako lepih srcaji brez suk-njiča, pa naj vlada magari tropška vročina. Ne preseneča vas obenem, da sedé gopodje v kavarnah s klobuki na glavah in da niti v najboljših lokalih ni na mizah pepelnikov in da gospodov prav nič ne moti stresati pepel in zametavati čike po tleh ali pa pustiti si v damski družbi od čistila smažiti čevlje. Res je obenem, da je poljubljanje rok splošna navada. Sodin pa, da nisem edini, ki tega ne smatra za dokaz izrednega viteštva. Kaj bi tajili, da tudi marsikdo izmed nas poljubi roko sta-

rejši dami v znak spoštovanja, kakor materi — toda poljubljanje rok licejkam in solarkam smatram mlo rečeno za neokusno in šarlatansko.

Nobena dama na Portugalskem ne kadí. Neopazben mi ostane naslednji prizor: Sedim v nedeljo zjutraj pred največjo kavarno na glavni ulici blizu kolodvora. Kot tih opazovalec nedeljskega vrvenja z zanimanjem opazim dve lepi mladi Američanki, ki sta s starejšim gospodom zasedli sosedno mizo. Dami naročita vermut, sedeta prekrižanih nog v udobne pletene naslanjače in si prižigata vsaka svojo smokto. V nekaj minutah je tesno ob mizah šlo kakih 30 ljudi. Prav vsak se je vsaj za trenutek ustavil pred »skandalozno« družbo. Petnajst jih je z grozo odprlo usta in očem, sedem jih je nekaj zaničljivo mrmralo proti mizi. Trojica je s studom pljunila in dve ženici sta se prekrižali. Izpočetka je vsa zadeva Američane kar zabavala. Ali ko je postajalo vedno hujše, je bilo eni dami tega le dovolj,

pa je s čašo vermuta polila prvega občudovalca. Toda zmagala je morala in javno mnenje, kajti natakar je do tal se klanjajoč in v polomljeni mešanici evropskih jezikov poprosil obe mladi dami, naj ne kadita na javnem mestu in naj sedita tako, da se ne bodo videla kolena. Slednje je bilo zaradi modernega kratkega kriča in zaradi pose, katere se dolarski princini nista hoteli odreči Portugalcem na ljubo — nemogoče. Pa je ena vendar našla čisto ameriško rešitev. Potegnila je s sosede mize prt in je v njem pokrila svoje noge. Jaz sem to odkrito obžaloval, kajti, verjemite mi, da niso bile te noge prav nič slabše od onih, s kakršnimi so postale slavne razne Mistinguette, ki sem jih nedavno gledal v Parizu.

Večji del svoje slinkovitosti mora Lizbona zahvaliti svoji legi na gričih, kar pa je tudi povzročilo mnoge arhitektonske probleme, ki jih do zdaj še niso srečno rešili. Od morske odnosno rečne obale pa daleč gori proti vrhu mesta je v dolgem

Domače vesti

*** Počastitev spomina junakov kumanovski bitke.** Za uvod velikih slavnosti ob letnicni osvoboditve Kumanova, so na Zebnjaku v spominski kapeli, ki je bila lani zgrajena, počastili spomin junakov, ki so se v kumanovski bitki žrtvovali za domovino in njeno svobodo. Ljudstvo iz okolice se je v velikem številu udeležilo lepe spominke slavnosti.

*** Prijave delegatov za nedeljski občni zbor ZKD v Ljubljani.** Občni zbor ZKD bo v nedeljo ob 20. v Kuzini v Ljubljani. Po poročilih bo volitev upravnega in nadzornega odbora. Vsak delegat naj odda ob vhodu v dvorano polnomočje. Vsako društvo ima pravico le do enega delegata z glasovalno pravico, navzočim pa je seveda lahko več predstavnikov posameznih društev. Vsa včlanjena društva naj takoj sporoče imena svojih delegatov. V soboto zvečer ob 20. bo na Taboru velika akademija. Prijavljenim delegatom bo ZKD omogočila posej. Občni zbor ZKD naj bo lepa manifestacija narodnih prosvetnih delavcev.

*** Okrog izredne učiteljske skupščine.** Predčasno zaključena učiteljska skupščina ob koncu letošnjega avgusta v Zagrebu ni mogla dokončati vseh v pravih določilih poslov. Ministrstvo nato ni dovolilo, da bi se skupščina nadaljevala konec septembra. Nasvetovala je, naj imajo prepelj banovinsko skupščino beograjska sreska društva, ki tega niso opravila v teku počitnic. Prav to dejstvo je izrazilo opozicija na zagrebski skupščini in pravilna. Po navetu prosvetnega ministra je bila izredna skupščina JUU preložena na 6. novembra v Zagrebu. Dan je že tik pred vrati, JUU pa še ni dobilo rešitve na vlogo glede dopustov za delegate. Vodstvo JUU je prejelo več nasvetov iz raznih sekcij, naj bi se izredna skupščina sploh preložila na poznejši čas, da ne bo učiteljska skupščina sredi volilne borbe. Izvršni odbor s predsednikom Dimnikom pa vztraja na 6. novembru in je ponovno urgiral rešitve svoje vloge.

*** Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna »Franz-Josefova« grenačka zapoko dolnjih organov dobro in naglo.** Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba »Franz-Josefove« vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogl. rez. br. 15. 465-33

*** Karikaturist Kondor je bil v Zagrebu napaden in pretepen.** Razstavo svojih del je karikaturist Kondor iz Ljubljane prenesel v Zagreb in ko je v dvorani znane restavracije »Kolo« obiskovalcem tolmachi svoja dela, so navallili nanj trije mladeniči in eden izmed njih ga je z boksarjem udaril po glavi. Kondor je dobl na licu hudo rano. Napadalec ne pozna in si ne more razložiti, zakaj so ga pretepli. Samo to se spominja, da je eden izmed trojice nekaj minut pred napadom pristopil k njemu in ga prosil za vzglavico. Slikar mu je odvrnil, da vzglavice nima, nakar se je mladenič izgubil med ljudmi, ki so si ogledovali razstavljene slike.

Kdor postane tudi ostane odjemalec MOTOHOVE KAVE

Vodnikov trg 5, tel. št. 2577; Krekov trg 11, tel. št. 2348.

*** Zgradbo nove justične palače v Zagrebu so zahtevali člani odvratne žbornice v Zagrebu na svoji glavni skupščini.** Skupščina je potekala v popolnem soglasju in z malimi izpremembami je bil izvoljen dosežani odbor, kateremu predseduje dr. Ivo Politco.

*** Mikrobiološki inštitut v Zagrebu je zaprt.** Zaradi novih primerov skrvavnostne bolezni med uslužbenci mikrobiološkega zavoda zagrebske veterinarske fakultete so zdaj zavod za več dni zaprli. Mestni fizikat je vse prostore temeljito razkužil, epidemiologi higienskega zavoda in mestnega fizikata pa zdaj raziskujejo pojav nenavadne bolezni. Vseh žrtev te bolezni je bilo doslej 18 in je med njimi tudi predstojnik inštituta prof. dr. Ježič.

*** Dvodnevni avtobusni izlet v Benetke** od 13. do 14. nov. za znižano ceno din 240. Prijave sprejema do 6. nov. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Hotel »Slonec« tel. 26-45.

*** Odvetnik dr. Ivan Šlibar umrl.** Včeraj ponoči je umrl v Ljubljani po dolgi, hudi bolezni znani litijski odvetnik dr. Ivan Šlibar, star komaj 45 let. Pokojnik, ki je užival sloves odličnega pravznika in ljubeznivega, duhovitega družabnika obenem, je bil po rodu iz Radovljice. Gimnazijo je dovršil v Kranju, po maturi pa se je posvetil pravnim študijam. Po vojni je stopil v službo naprej pri bivšem poverjeništvu za socialno politiko v Ljubljani, kjer je zelo vzpodbudno in marljivo sodeloval v organizaciji našega socialnega skrbstva in zakonodaje. Po večletnem službovanju je odšel kot odvetniški koncipient v Maribor, pozneje pa se je naselil kot samostojen odvetnik v Litiji. Pokojnik zapušča poleg žalujoče soproge Ljudmile in 9-letne hčerke Milice številno sorodstvo. Pogreb bo danes ob 16. izpred hiše žalosti v Topniški ulici 10. na pokopališču k Sv. Križu. Dr. Ivanu Šlibarju ohranimo blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

*** KINO SLOGA, tel. 27-30**
Samo še danes ob 16., 19., in 21. ur imate priliko videti enega najbolj prebrstivih romanov svetlega ruskega pisatelja M. GORKEGA v filmu

N A D N U
Okrutna borba za srečo in ljubezen dvoje mladih ljudi iz zloglasnega brloga.

*** Gospod Mrzel in ljubi »bog«.** Pod tem naslovom je nedeljski »Slovenec« v svoji ptjski rubriki objavil nekaj pripomb na oceno Cajnkrajve drame »Potopljeni svet«, ki sem jo po krstni predstavi v ljubljanski dramii prejšnji terek in sredo objavil v »Jutru«. Piscevica dejstvo, da je bila beseda »bog« v moji oceni skoraj v vseh primerih pisana z malo začetnico — med drugim tudi v citatu iz Cajnkrajja, ki jo sam piše z veliko. Pripetilo pa se je vendarle, da je bilo tudi v moji oceni enkrat ali dvakrat zapisano »Bog«. Samo po sebi se razume, da gre na račun naglice, na katero so obsojeni ljudje v uredništvu in tiskarni, kadar se prijete neurednosti, kakršna je, da se neka beseda v istem članku drugo za drugim piše z malo in veliko začetnico ali da se v citatu spreminja pravopis. Spričo tega bi bil poziv na posebno odgovornost najbrž lahko izostal, saj tudi »Slovenski pravopis« profesorjev Breznika in Ramovša v mnogih primerih dopušta varianti »Bog« in »bog«. Povsem odveč pa je očitek ali poklon, da sem »Boga v Trbovljah« napisal z veliko začetnico in da ga vobče »sledno z njo častim.« »Bog v Trbovljah« je zbirka modernih pravilje. — L. Mrzel.

*** Proslava Jadranskega dne** se bo letos izvedla v vsej državi na svečan način in sicer toliko bolj, ker je to jubilejno 20 leto, ko so 31. oktobra 1918 zaplapolale naše zastave na Jadrano. Ob tem jubileju je izvršilni odbor Jadranske straže dal vsem oblastnim odborom in podoborom v državi nalogo, naj imajo v nedeljo 30. oktobra svečane seje.

*** Pomilostitev na smrt obsojenega hajduka.** Hajduk Ignjatjevič-Koreja ima čudovito srečo. Lani ga je okrožno sodišče v Kragujevcu zaradi mnogih žilčnih obsodilo na smrt. Hajduk je vložil priziv in revizijske rešitve pa v ječi ni dočakal, ker je utekel menda s pomočjo nekega jetniškega paznika. Njegov beg je bil velika senzacija, ker so na nevarnega zločinc skrbno pazili v zaporih. Utekel pa je vendarle in imel je tudi drugo veliko srečo, da ga niso zasledili orožniki, ki so ga iskali z največjo vneto. Izgnil je, kakor da bi se vdrl v zemljo. Zdaj pa ga je doletela tretja sreča. Njegova smrtna kazen je izpremenjena po ukazu kraljevega namestništva v dosmrtno ječo. Priziv je bil sicer odbit, a oče hajduka se je obrnil na najvišje mesto in njegova prošnja za pomilostitev je imela uspeh. Ker ves čas, kar je utekel iz ječe, ni zagrešil nobenega novega zločina, se hajduk lahko vrne brez nevarnosti za svojo glavo.

*** Poneverjene tisočake je zakopal.** Svetozar Filipovič, zastopnik in potnik neke večje beograjske tvrdke, je pred tedni poveril 100.000 din in izginil. Ker so ga zaman vsepovsod iskali, so domnevali, da je pobežal preko meje. Oni dan pa so ga zalotili v Leskovcu in mož je pripovedoval, da mu je bil ves poverljen denar ukraden v vlaku. Zdaj so našli na dvorišču njegovega doma v vasi Kušnici zakopanih 99 tisočakov.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

*** Vlóm v loško klavnico.** Klavnica v Škofji Loki je na periferiji mesta in je bilo vanjo vliomeno že pred dobrimi tremi meseci. Pretkelo soboto ponoči je spet bila izvršena drzna tatvina. Sodijo, da sta bila dva tata, ki sta odnesla nad 50 kg slanine in lepo zalogo mesa. Škodo trpita župan Ziheri in mesar Hafner. Tatova zasledujejo orožniki.

Iz Ljubljane

— Upravni odbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani ima svojo zadnjo sejo pred občnim zborom v sredo 26. t. m. ob 20. v sobi ZKD z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročila funkcionarjev. 2. Sestava proračuna za bodoče društveno leto. 3. Slučajnosti. Člani upravnega odbora naj se udeležijo seje zanesljivo in točno.

— Naša pokopališča v Vseh svetih, ko bodo grobovi okrašeni s preprostimi venci in svečami v mestnih barvah, bodo prvič izražala, kako dobro srce ima Ljubljana za revne sosesčane. Svoje dobrote se pač ni treba nikomur skrivati, zato pa lahko vsakdo grobove okraši tudi z večimi venci, da spomin svojih dragih čimbolj počasti z dobrimi deli.

— Prvo darilo vsesvetki akciji je že pred dnevi postal lastnik znane parfumerije »Venus« na Tyrševi cesti 9, g. Fran Jerala, da počasti svojega blagoga profesorja, blagopokojnega g. dr. Jožeta Debevca. Akcijski odbor se za velikodušno darilo najlepše zahvaljuje in bo o vseh svetih položih za grob prof. dr. Jožeta Debevca venci s svilenimi trakovi in mestnimi barvah. — Za mestne rezeve je namesto venca na krsto prof. Josipa Marna daroval 100 din major v p. g. M. J. Cesar, Gosposvetska cesta 10. Velikodušnemu darovalcu se mestno poglavarstvo najlepše zahvaljuje.

Danes ob 20. uri OTROCI VESTE. Pride BELI JORGOVAN. — Kino Moste.

— Plenarna seja akcijskega odbora za vsesvetke odkupnine bo drevi ob 18.30 v veliki dvorani mestnega poglavarstva. Zaradi važnih poročil in podrobne razdelitve dela pri veliki akciji je udeležba vseh članov akcijskega odbora, zlasti vseh zastopnic in zastopnikov sodelujočih organizacij nujno potrebna, poleg teh pa akcijski odbor vljudno prosi tudi vse okrajne načelnike, da se te važne seje zanesljivo udeležijo.

— JNAD Jugoslavija. Na I. rednem občnem zboru, dne 21. t. m. na univerzi je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Igor Breznik, podpredsednik pa Franc Jerovec in Milan Gaberščik, tajnika Dušan Savnik in Zdeno Vahtar, blagajnik Jana Rohida, gospodar Janez Flajnik, zapisnikar Zdenka Mravljak, odborniki Rudo Ahčan, Boris Zidarič, Ervin Grohar in Mitko Stepičnik.

— Občni zbor akademškega odseka Jugoslovensko-českoslovske lige bo jutri v sredo 26. t. m. ob 20. v prostorih JČ lige, Kazina II. nadstropje.

— V okviru rednih predavanj ljubljanske Sadržarske in vrtnarske družnice bo v sredo 26. t. m. gospod kmetijski svecnik inž. Sergej Gorjup poljudno obravnaval temo: Krozženje »novi« v prirodi s posebnim ozirom na smotreno prehrano dreves in povrtnine. Začetek ob 19. v Kemični dvorani na I. drž. realni gimnaziji (reakli) v Vegovi ulici. Dohod preko dvorišča. Vstop prost.

— Docent dr. Cholewa ne ordinira od 26. do 31. t. m.

— Najnovejša slovenska skladba večjeje formata, ki izpolni celovečerni koncertni program, je škerjančeva kantata za soli, žub in orkester »Zedinjenje«. Kantata je komponirana na besedilo dveh sonetov iz Gradnikove zbirke »De profundis«. Nastopajo 4 solisti, zbor in orkester, ki igra med I. in II. delom žalno koracnico v spomin padlim junakom za osvobodjenje. Vsi nastopajoči imajo zelo važne in tudi težke naloge. To delo bo izvajala Glasbena Matica ljubljanska v ponedeljek 7. nov. v veliki Unionski dvorani v proslavo 20 letnice osvobodjenja in zedinjenja. Vstopnice bodo od srede tega tedna dalje na razpolago v knjižarni Glasbene Matice.

— Cenjene dame opozarjamo, da je prispele včeraj v Ljubljano miss Lunč, asistentka slovitega salona Elisabeth Arden, ki od danes dalje brezplačno konzultira dame glede nege kože v drogeriji Adria.

— Tombola Zveze rejcev malih živali, o kateri je poročalo ponedeljsko »Jutro«, se je bila v resnici na vrtu restavracije pri Novem svetu, ne pa pri Levu, s čimer popravljamo včerajšnje napako.

zadni galerijski sedeži in sledi (v Ljubljani) samo še galerijsko stojišče za kakšne 3 din, tam se začne v libzonski operi le scene stopnice po vsej širini in segajo prav do stropa. Po teh stopnicah je bila nekoč narisana na vsakih 30 cm zdaj že skoraj nevidna številka. »Od tod ime numerada«. Ko smo dolgih obrazov prilezli tja gor, sem samo še pogrešal širok napis: »Lasciate ogni speranza voi che entrate!« Vsaj glede na upanje, da bomo na odru kaj videli. Na isti stopnici, na kateri sedite, bingljajo seveda noge onih, ki sede na stopnici nad vami. Nekaj podobnega sem videl samo še pri h'koborbah v stadionih najslabše vrste. Vsake 4 metre v kvadratu stoji debel lesen steber, ki nosi strop. Ni mi bilo žal, da sem ravno jaz dobl sedež za enim teh stebrov, saj so drugi tudi samo videli na odru le noge in še te le pri baletu. Obžaloval sem samo, da nisem imel s seboj noža, da bi se mogel zabavati z rezljanjem teh stebrov, kakor so to delale žrtve pred mano in za mano. Toda nikar ne mislite, da je vsa opera v slogu Wild-West. Narobe, prav veličastna je, le nekoliko previsoka za svojo globino. Sicer sem se pa imenitno zabaval. Poleg mene je sedela nekoliko priletna Francozinja s srčkanim mladim psičkom v naročju. Že pri napitnici v prvem dejanju sem se prepričal, da so Portugalci (namreč občinstvo) dobri pevci. Pozneje pri oni popularni »Parigi o caro« pa sem slišal najmočnejši pevski zbor v svojem življenju. Vsa opera je pela, pri tem pa je še pišček na vse grlo lajal. Ne vem, ali iz solidarnosti ali pa je imel omenjene stebre za, oh, zanj tako prapelne ogle pariških bulvarjev. One tretje arije »Alfredo, Alfredo« občinstvo k sreči ni znalo in tako sem mogel tudi samo Totti slišati brez spremstva v daljši melodiozni ariji. Sicer pa mi je Francozinja rekla: »Pridite jutri k predstavi Tristana in Izolde, gledališče bo

pol prazno in vstopnico za 50 skudov dobite jutri za 25...« In tako je res bilo. Velik del občinstva namreč Wagnerja ne pozna, večina pa je sumila to in ono v pogledu javne morale in zato — brrr! — ni šla k predstavi. Seveda ni na vsem Portugalskem stalnega opernega ansambla, pač pa je orkester filharmonije Radio Lisboa odličten. Mene je tudi zabavalo, da občinstvo v znak odobravanja živžga (kakor v Ameriki), in da so na galeriji numeradi v odmoru goitali sardine in pili v'no iz prijaznih stekleničk. Vročina pa je bila taka, da mi je na daljnogledu popustil lak in sem imel okoli oči črne kolobarje kakor oni pišček v vseli ranta-planski filmski družini.

In tako so bile sardine (po poldrugii dinar škatla) z omako paradiz'kov, »Traviata« in oni dve Americani vzrok, da sem iz te nove dežele ponel nekaj veselih spominov.

Slings: Doživljaj na ulici

Te zgodbe ne bi pripovedoval, če ne bi bila resnična. Kajti prav nič ni laska va za onega, ki jo mora pripovedovati o sebi. A kakor rečeno, prav zato... Lepega dne koracim po glavni ulici starega, dobrega mesta Frankobroda na Meni.

Na moj levi je koracil ljubi moj prijatelj Pule, na desni njegova visokorasta hčerkica Tonika.

Že dolgo se nisimo videli. Ker je Pule velik molččnik, sva strela, kar stori va vselej, kadar se po dolgem spet vidiva: najprej sva se drug nasproti drugemu temeljito namočala.

Tonika, ki je svojemu očetu v vsem tako zelo podobna, je takisto molččala. Nežno, fino, ljubezavno in temeljito je molččala.

HARRY BAUR v svoji najboljši kreaciji v velefilmu iz življenja pod piratsko zastavo
KAPETAN MOLENAR
PREMIERA KINO MATICA 21-24 ob 16., 19. in 21. uri! 2 zvočna tednika!

— Zbori Hubadove župe, mešani in moški, imajo v sredo 26. t. m. ob 20. skupno vajo v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Zupna uprava.

—lj Sestanek »Jugoslovenske ženske zveze, sekcija za dravsko banovino«, ki je bil najavljen za ponedeljek 24. t. m. ob 20. v magistratni dvorani, je preložen zaradi zatemetitve mesta na četrtek 27. t. m. ob 20. Na sponedu je predavanje ge. Pavle Hočevarjevo o kongresu Mednarodne ženske zveze v Edinburghu in poročilo ge. Bare Remčeve o vtisih z razstave Male ženske zveze v Bukarešti. Vrši se v magistratni dvorani. Vabljeni vsi. Vstop prost.

Iz Celja

— Umrl je včeraj zjutraj na Zg. Hudinji 37 pri Celju v starosti 71 let hišna posestnica ga. Neža Špegljeva, mati bivšega blagajnika celjske okoliške občine g. Franca Špeglja in posestnika g. Ivana Špeglja na Zgornji Hudinji. Pogreb blage gospe bo jutri, v sredo, ob 15.30 iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. Pokojni bodi ohranjen lep spomin, svojem naše iskreno sožalje!

— Vsi železniški upokojenci v območju železniške postaje Celje se opozarjajo, da se prične odpošiljanje legitimacij železniških upokojencev v prolongaciji po 10. novembru. Podrobnosti so razvidne z razglasila, ki je nabit pri postajni blagajni v Celju.

— Brezposelnost. Pri celjski borzi dela je bilo 20. t. m. v evidenci 219 brezposelnih (153 moških in 66 žensk) nasproti 242 (176 moških in 66 ženskam) dne 10. t. m.

— Zmaga celjskih šahistov v Mariboru. Celjski šahovski klub je igral v nedeljo v Mariboru revanžno tekmo s šahovskim klubom UJNB v Mariboru in zmagal s 1 1/2:1/2. Za Celje so si priborili po 1 točko gg. Grašer, Vlado Diehl, inž. Pipuš, M. Fajš, Deteič in dr. Pokorn ter Rugar pol točke, za Maribor pa gg. Lukež st. in Anton Čertalič po 1 točko in Karel Starc pol točke. V petek 28. t. m. bo zrornir Celjskega šahovskega kluba za prvenstvo v oktobru. Prijave se sprejemajo v klubski sobi v hotelu »Evropic«.

— Zopet huda prometna nesreča. Na cesti pri Bočni je lesni trgovec Franc Presečnik iz Bočne v soboto povozil 8-letno posestnikovo hčerkco Jožefo Menčakovo iz Bočne. Deklica si je prebila lobanjo. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko bolnišnico.

— Srečke za II. razred drž. razredne loterije so prišle. Obnovite jih čimprej v podružnici »Jutra« v Celju!

— Samo danes je še čas za volilne reklamacije! Volilni imenik za mestno občino celjsko je še danes na vpogled na mestnem poglavarstvu v tajnikovi sobi.

Iz Maribora

— Zadnji dan za reklamacije je danes terek 25. t. m. Članstvo JNS se poziva, da si ogleda volilne imenike ter v primeru potrebe izvrši reklamacije, da ne bo zopet po volitvah pritožb Imeniki so na razpolago tudi v tajništvu JNS v Canrkarjevi ul. 1, kjer se dobe tudi potrebni formulirji za reklamacije.

— Gledališke novice. Nocoj »Kar hočete, v četrtek »Pokojnik«, v soboto premiera »Boccaccia«. — Drama pripravlja Štandekerjevo »Prevaro« in Frankov »Vzrok«, opera pa Verdijevo »Aido«.

— Umetniški teden predstavlj. Zaradi nepredvidnih ovir je odbor Umetniškega kluba prestavil Umetniški teden na ugodnejši čas. Rok za vlaganje del se podaljša do 1. februarja. Dosedanji natečaj ostanejo v veljavi.

— Na vzorčnem sadnem sejmu, ki je bil združen z banovinsko perutninsko razstavo, so prodajali kabinetno sadje po 10, sadje, pakirano v ameriških zabojih, po 7, ostalo rifuzno blago po 3 do 5 din. Prodali so precej sadja.

— Z bokarsji so ga pobili na tla. Trgovski sluga Franc Gunzej se je v nedeljo ponoči peljal na kolesu iz Maribora proti Dupieku. Pri Devici Mariji v Brezju pa ga je skupina fantov ustavila, ga prisilila, da je stopil s kolesa, nato pa navallala nanj in ga pobila na tla. Na tleh ležečemu so pretaknili žepce ter ga premikastili, da je ves krvav in poškodovan po glavi, oblezal. Napadalcu so izginili v noč. Gunzej domneva, da so ga poškodovali z bokarsji. Orožniki so nekatere osumljence aretirali. Vzrok napada še niso ugotovili.

— Jabolka, grozdje. Posestniku Mihi Zivicu iz Vrškina pri Sv. Juriju ob Pesnici so odpeljali iz sadovnjaka okoli 500 kg jabolk in večjo količino grozdja. Orožniki so ovdali sodišču nekega vinčarja, o katerem so dognali, da je prodal nekemu trgovcu s sadjem jabolka, četudi jih doma ni imel.

— Zanimiv pojav med mariborskimi Zidi. Kakor smo že poročali, se opaža v zadnjem času med mariborskimi Zidi težnja, da si pridobijo občanstvo mariborske mestne občine. K temu se pridružuje sedaj še nov pojav, da se je namreč nekaj znanih rodbin z vsemi člani dalo krstiti in da so istočasno privzeli druge priimke.

— Skrivnostna neznanka. Brivski mojster Vladimir Sever iz Studencev je prinesel na policijo mrežasto torbo z dvema zavitkoma in dežnikom. Dejal je, da je shranila te predmete pri njem neka neznana ženska, ki pa se ni več vrnila. Predmeti v torbici izvirajo najbrže od kakšne tatvine, ki še ni bila pojasnjena.

— Dober plen. Organi mariborske policije so zajeli nevarna vlomilca, ki sta v zadnjih mesecih strahovala magdalenški mestni okraj. Specializirala sta se na tatvine v železničarski in delavski koloniji, kjer sta izvršila 7 vlomov. Policijski organi so izvršili pri obeh hišno preiskavo in so našli pravcato zalogo najrazličnejših predmetov, ki sta jih z nosila skupaj od raznih tatvinskih pohodov. Med drugim so našli motorno kolo, pisalni stroj, razno orodje in večjo množino perila. Doslej je ugotovljeno, da sta ukradla večje množine perila v Delavski ulici 8 in 10. Ko ju bodo zaslišali, ju bodo oddali v sodne zapore. Sta to Adolf Pinter in Bruno Gajšek, doma iz Devce Marije v Brezju.

— Zopet kolesa. Posestniki Ani Serbarič iz Betnavske 140 je izginilo z dvorišča dvokolo znamke »Rombler« ev. številka 2-22.010, zidarskemu delavodji Francu Severju iz Radvanja pa izpred neke gotilne na Tržaški cesti črno pleskano kolo z evid. št. 2-3174/25.

Iz Jesenic

— Zdravnik dr. Schwab se seli na Dunaj. Šef zdravnik krajevne bratovske skladišne g. dr. Viljem Schwab se bo v kratkem preselil na Dunaj, kjer bo prevzel vodstvo bolnišnice. Gospod dr. Schwab je prišel l. 1911 iz Ptujja na Jesenice in je po odhodu zdravnika dr. Wolfa na Dunaj nastopil mesto zdravnika pri bratovski skladišni. Mnogim je rešil življenje in jim lajšal gorje. S finim nastopom in ljubeznivim obhajanjem s strankami, si je kmalu pridobil spoštovanje vsega prebivalstva. Na sončnem kraju ob Prosvetni cesti si je uredil zelo lep in prijeten dom, kjer je v krogu svoje ljubljene družine preživel najlepša leta svojega življenja. Živel je le za družino in za odgovorni poklic.

Iz Krškega

kr— Univ. prof. dr. Mihajlo Rostohar, naš rojak, ki biva za časa počitnic na svojem posestvu na Goleku pri Krškem, odputuje te dni v Brno, ker so bila odpovedana vsa njegova predavanja po Sloveniji o českoslovaških vzgojnih metodah.

kr— Iz železniške službe. Menjala sta službeni mesti prometna uradnika Albert Cerne, ki je prišel iz Rajhenburga na Videm, in Marjan Turk, ki je odšel v Rajhenburg.

kr— Ustanovitev JČ lige za krški srez je bila odložena, čeprav se je prijavilo že zelo lepo število članov, zlasti iz kmečkih vrst. Ta odložitev pa je že kasna.

Umor

iz ljubosumnosti

Celje, 24. oktobra.

V soboto zvečer je posestnik Jože Z. iz Cerovca pri Smarju pri Jelšah v navalu ljubosumnosti napadel 22letnega posestnikovega sina Martina Kovarčiča iz iste vasi ter ga zabodel z nožem v trebuh in prsi. Hudo poškodovanega Kovarčiča so prepeljali v nedeljo zjutraj v celjsko bolnišnico. Kovarčič, ki mu je banovinski zdravnik dr. Svetina pri Sv. Juriju ob južni železnici nudil potrebno pomoč, je odšel v Celju kljub hudim poškodbam sam z voza v poslopje bolnišnice, kmalu pa mu je postalo slabo in je ob 10.30 dopoldne izdihnil. Truplo so danes obducirali. Napadaleca so orožniki aretirali in ga bodo po zaslišanju izročili okrožnemu sodišču v Celju.

terra!« že korak na prvo stopnico sodišča za zaščito države. Bajse se ta vzklík smatra za enačico: »Eviva demokratia!«, kar je strogo kaznivno. To mi je povedal Šved, pomorski častnik ki je vse sam izkusil. Sicer se pa o portugalskem diktatorju, dobrem Salazarju le malo čuje. Pravijo, da je prav to dokaz njegove politične modrosti. Pač sem pa na račun njegove okolice slišal na brodu od nekega carinika nekaj bridkih. Mož je bil edini izmed vseh Portugalcev, na katere sem naletel in ki je znal nekoliko angleščine. Pravil mi je stvari, ki se ne dajo napisati. Dejal je nasledle: »Tako mislijo in čutijo vsi moji tovaršini in vsa policija in žandarmerija in velik del vojske...« Vojška bajse (razen nekaj zvestih garnizij) sploh nima streliva, ker ji ne zaupaajo. »In če pomislim na te razmere in moji ljubi domovini, bi si ves obupan pulil lase«, je končal carinik, ki fanatično obožuje svojo domovino in je odločen nasprotnik komunizma. Ko sem potem opoldne gledal množico starcev, žen in otrok, ki so s praznimi skodelami prišli pred ladjo in so milo prosili za nekaj hrane, makar za najslabše ostankne ali odpadke, sem skoraj veroval v neumiljeni zakon neizprosne narave, ki kaznuje otroke za nečloveški dejanja nekdanjih portugalskih konkvistadorjev v Indiji, Južni Ameriki in Mehiki.

Da ne bo konec prežalosten, vas povabim še v libzonsko opero. Gostovala je pravkar skupina milanske Scale, toda ne rezerva, kakor v Zagrebu. Po užitju, ki sem ga nedavno imel v Recanatiiju, ko sem poslušal Giglija v »Luciji«, so nam v Libzoni lepaki obetali italijanskega slavčeka Totti dal Monte, Rossetto Pampaninijevo in tenorja Montessantija. Po dvehurni borbi sem prišel do vstopnice za »Traviato«. Sedež na »galerija numerada« je veljal 30 skudov (65 din). Galerijo numerado pa si predstavljajte takole: tam, kjer se nehaajo

Tako smo šli po ulici, vsak je zrl pred se in jaz niti nisem opazil, da se je Pule polagoma odmaknil od mene.

Prišli smo do glavne stražnice. Naenkrat pogrešim Puleta. Pogledam levo in povprek čez cesto... resnično, Pule je že stopil proti glavni stražnici, ki stoji kakor otoček sredi precej razburkanega morja.

Popadam torej Toniko, ki je še vedno koracišla kar naravnost za nosom, gledam v promet in vlovim punčko še pravočasno za rokov, potem jo vlečem za seboj čez cesto.

Seveda je bilo treba hudo paziti. Treba je bilo ostro gledati na levo, kajti od tam so prihajali tramvaj in avtomobil in jaz vendar nisem na noben način hotel biti z ljubo Toniko vred povozen.

Po petindvajsetih korakih prispeva srečno na drugi breg. Tu naju je že čakal Pule, širok, prijazen, nasmehljan. Sam nisem vedel, čemu se neki smeje. Vprašujoče ga pogledam in potem pogledam Toniko — in šele tedaj opazim: saj sploh nisem držal Tonike za rokov, marveč nekega popolnoma neznanega mladega moža, katerega sem bil pomotoma zgrabil in ki mi je nekoliko bled in prestrašen takoj sledil. Ta mladi mož se je očitno popolnoma vdan pokoril roki višje usode.

Zdaj šele sem se tudi jaz od srca nasmeljal. Opravičil sem se prav vljudno zaradi pomote. Tudi ml

Gospodarstvo

Nazadovanje našega izvoza in uvoza zaradi politične krize v Srednji Evropi

V preteklem mesecu je mednarodna politična kriza zaradi spora med Nemčijo in Češkoslovaško in grozeče vojne nevarnosti zelo neugodno vplivala na našo zunanjo trgovino. V prvi polovici septembra se je trgovina z inozemstvom še normalno razvijala, v drugi polovici septembra pa je pričel zastajati naš izvoz, deloma zaradi bojzanih izvoznikov zaradi grozečnih prometnih težkih in zaradi sigurnosti terjatev, pozneje pa zaradi ukinitja tranzitnega prometa preko Madžarske in železniškega prometa na češkoslovaško-madžarski, češkoslovaško-nemški in češkoslovaško-poljski meji Carinski oddelek finančnega ministrstva je pravkar objavil podatke o naši zunanji trgovini v septembru, iz katerih je razvidno, da se je v septembru skrčil tako izvoz, kakor tudi uvoz.

V avgustu se je, kakor druga leta, tudi letos pričela naša izvozna sezona. Naš izvoz se je v tem mesecu dvignil na 462 milijonov din. Pretekli mesec, ko bi moral biti naš izvoz še živahnejši, pa je zabeležila naša izvozna statistika, da je znašal naš izvoz le 296.200 ton (lani 422.300) v vrednosti 397.1 milijona din (lani 591.9).

V primeri z lanskim septembrom se je letos v septembru zmanjšal naš izvoz po količini za 30%, po vrednosti pa za 33%.

Vzporedno je nazadoval tudi naš izvoz, ki je znašal v preteklem mesecu 102.400 ton (lani 119.000) v vrednosti 368.6 milijona din (lani 488.3). Nasprotno lanskemu septembru se je naš uvoz zmanjšal za 24.5%.

Ker se je vzporedno z zmanjšanim izvozom skrčil tudi uvoz, je ostala naša trgovinska bilanca v tem mesecu še vedno aktivna in znaša v septembru izvojni presežek 28.5 milijona din, pri čemer pa je treba upoštevati, da je znašala lani v septembru aktivnost trgovinske bilance 107.6 milijona din. Gibanje naše zunanje trgovine v prvih devetih mesecih tekočega leta je bilo naslednje (v milijonih din):

mesec	izvoz	uvoz	saldo
januar 1938	356.7	370.8	-14.1
februar	304.3	431.0	-36.7
marec	422.8	509.7	-86.9
april	395.7	432.3	-36.6
maj	445.6	489.9	-44.3
junij	372.5	411.9	-39.4
julij	282.7	403.2	-120.5
avgust	461.9	407.1	+54.8
september	397.1	368.6	+28.5

jan.-sept. 1938.	3529.2	3824.6	-295.4
jan.-sept. 1937	4551.9	3782.3	+769.6
jan.-sept. 1936	2837.9	2940.8	-102.9
jan.-sept. 1935	2775.4	2611.1	+164.3
jan.-sept. 1934	2616.9	2613.8	+3.1
jan.-sept. 1933	2287.6	2075.8	+211.8

V prvih treh četrtletjih letošnjega leta je znašal naš izvoz 2.773.700 ton (lani 3.369.200) odošnos 3529.2 milijona din (lani 4551.9). Po količini je bil letos v prvih treh četrtletjih naš izvoz za 17,7% manjši nego lani, po vrednosti pa je nazadoval za 1022.6 milijona din ali za 22,5%.

Vrednost našega uvoza pa je znašala v prvih treh četrtletjih 3824.6 milijona din (lani 3782.3), to je za 42,3 milijona din ali za 1,1% več nego v istem razdobju lanskega leta.

Pasivnost naše trgovinske bilance, ki je dosegla ob koncu avgusta 323,8 milijona din, se je do konca septembra zmanjšala

na 295.4 milijona din (lani je bila naša trgovinska bilanca v prvih treh četrtletjih aktivna za skoro 770 milijonov din).

Znaten primanjkljaj pri izvozu žita

Izvoz pšenice je bil v septembru razmeroma slab in je znašal 1934 vagonov (lani 3717 vagonov) v vrednosti 36,9 milijona din (lani 63,2). Najobčutljivejši izpadek pa beleži statistika pri izvozu kornu, kajti lani smo v septembru izvozili 5257 vagonov kornu v vrednosti 50,8 milijona, letos pa je 77 vagonov v vrednosti 1,0 milijona din. Zastoj pri izvozu kornu je pripisati predvsem okolnosti, da smo naše presežke po večini že izvozili. Ostalega žita v septembru nismo izvažali, medtem ko je lani znašal izvoz 5,2 milijona din. Samo pri izvozu žita imamo torej letos v septembru nasprotno lanskemu septembru primanjkljaj v višini preko 81 milijonov din.

Izvoz fižola je bil manjši nego lani in je dosegel vrednost 5,8 milijona din (lani 3,2), izvoz krompirja pa je zmanjšal na 3,5 milijona (lani 16,9). V septembru smo izvozili 56 vagonov hmelja (lani 55) v vrednosti 10,8 milijona din (lani 11,9), nadežja za 6,3 milijona din tobaka (lani za 32,0) in za 7,0 milijona din konoplje (lani 14,2).

Izvoz sadja pa je bil v septembru prav živahen, saj smo v tem mesecu izvozili 2237 vagonov svežega sadja (1094) v vrednosti 49,0 milijona din (lani 25,3).

Manjši izvoz živine

Izvoz živine je bil slabši nego lani. Konj smo izvozili 1613 glav (2107) v vrednosti 5,6 milijona din (5,9), goveda 2799 glav (7485) v vrednosti 8,5 milijona din (17,5), drobnice pa 44.380 glav (88.330) v vrednosti 4,4 milijona din (8,1). Le izvoz svinj je bil nekoliko večji. Lani je znašal 26.192 glav (24.737) v vrednosti 36,0 milijona din (33,4). Izvoz svežega mesa se je gibal na lanski višini in je znašal 11,9 milijona din; izdelkov iz mesa smo izvozili za 5,5 milijona din (4,1), svinjske masti pa za 6,5 milijona din (7,6). Jajc smo izvozili 74 vagonov (79) v vrednosti 8,2 milijona din (6,9).

Precej manjši je bil izvoz surovih kož, ki je znašal le 4,4 milijona din (15,1).

Slab izvoz lesa

Izvoz lesa je bil tako v primeri s prejšnjim mesecem kakor tudi v primeri z lanskim letom manjši. V septembru smo izvozili 7366 vagonov lesa in gozdnih proizvodov (lani 10.799) v vrednosti 67,7 milijona din (lani 107,0). Primanjkljaj pri izvozu lesa nasprotno lanskemu letu znaša torej preko 39 milijonov. Gradbenega lesa smo v septembru izvozili 5689 vagonov (lani 9263) v vrednosti 51,0 milijona din (84,5). Izvoz drv je nazadoval na 660 vagonov (1023), izvoz oglja pa na 133 vagonov (143). Železnih pragov smo izvozili le 39.300 (86.700) v vrednosti 2,1 milijona din (4,0). Izvoz lesnih izdelkov je popustil na 1,4 milijona din (3,6), izvoz ekstraktov za strojenje pa na 2,1 milijona din (3,7).

Izvoz kovin

Surovega bakra smo v septembru izvozili za 30,3 (27,4), rud za 34 milijonov din (39,7) in cimenta za 3,2 milijona din (3,2). Omeniti je še izvoz kalcijevega karbonata in cianamida, ki je znašal 7,9 milijona din (11,7).

— Dobave. Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 6. t. m. ponudbe za dobavo tračnikov, bakrene in jeklene žice, železovine, vijakov za matičami, vrvice, rnečice iz medij in porcelana ter podplatov. Gradbeni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo čaš za elemente, do 4. novembra pa za dobavo tračnih križišč s priključnimi tračnicami. Direkcija drž. rudnika v Kakanju sprejema do 2. novembra ponudbe za dobavo državnih zastav in krogljnih ležajev.

Borze
24. oktobra

Na ljubljanski borzi so se danes angleški funti v privatnem kliringu trgovali po 233. V zagrebškem privatnem kliringu je bil vrhu tega promet v grških bonih, ki so precej popustili in so bili zaključeni po 36,24 (v Beogradu po 35,30). Nemški klirniški čeki pa so se glede na vesti, da je določen v pogajanjih z Nemčijo stabilizacijski tečaj 14,50 za marko, nenadoma podražili. V Ljubljani danes sploh niso notirali, v Beogradu so bili zaključeni po 14.3910, v Zagrebu pa po 14.02 odošnos za konec novembra po 14,30.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2387.65—2402.25, Berlin 1756.53—1770.40, Bruselj 742.20—747.26, Curih 996.45—1003.52, London 208.60—210.66, New York 4358.51—4394.82, Pariz 116.60—118.04, Praga 150.69—151.79, Trst 230.19—233.27.

Curih. Beograd 10 Pariz 11.7350, London 20.97, New York 440.50, Bruselj 74.50, Milan 23.1750, Amsterdam 239.50, Berlin 176.50, Stockholm 108.05, Oslo 105.3750, København 93.6250, Praga 15.1250, Varšava 82.75, Budimpešta 87.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 467—470, 4% agrarne 59—60, 4% severne agrarne 57.50—59, 6% begluške 88.50—90, 6% dalm. agrarne 87.50—88.50, 7% stabiliz. 97.50—98, 7% invest. 98—98.50, 7% Selgman 100 den., 7% Blair 91—91.50, 8% Blair 97—98.50; delnice: PAB 215—222, Trboveljska 200 bl., Gutman 50—60, Osiječka ljevaonica 160 den., Isis 25 den., Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda 470—470.50 (470), 4% agrarne 61 bl., 4% severne agrarne 60.50 bl., 6% begluške 89.50—89.75 (89.50), 6% dalm. agrarne 89—89.25 (89), 7% stabiliz. 96 den., 7% invest. 98.50—99.25, 7% Selgman 101 den., 7% Blair 91.50 bl., 8% Blair 97—98, Narodna banka 7420 bl., PAB 222 den.

Blagovna tržišča
ZITO

+ Chicago, 24. oktobra. Začetni tečaj: pšenica za dec. 65.75, za maj 67.75; kornuza: za dec. 46.75, za maj 50.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

+ Winnipeg, 24. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 60.3750, za maj 63.75.

+ Novosadska blagovna borza (24. t. m.) Tendence nespremenjene. Pšenica: gornjebaška, 80 kg 153 — 154; sremska: slavonska, 79/80 kg 151 — 153; gornjebanatska, 79/80 kg 153 — 154; baška, okolica Novi Sad in Sombor, 78/79 kg 152 — 153. Rž: baška 144 — 146. Jecmen: baški lani 64/65 kg 148 — 152; pomladni 68 kg 180 — 185. Oves: baški sremski slav. 135 — 138. Kornuza: baška in sremska 120 — 122; banatska 119 — 120. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 250 — 280; »2« 230 — 240; »3« 210 — 220; »6« 190 — 200; »7« 160 — 170; »8« 110 — 115. Otrobi: baški 93 — 99. Fižol: baški beli brez vreč 290 — 295.

Tatvine koles v Mariboru pojasnjene

Maribor, 24. oktobra

V zadnjem času je bilo v Mariboru in okolici nad 100 tatvin koles. Oblastva so si zamenjale prizadevale, da bi pojasnila številne tatvine, ki so bile tako obsežne, kakor jih Maribor in okolica že vso povojno dobo ne pomnita. Zdi se, da se je zdaj posrečilo te tatvine pojasniti in sicer v zvezi z aretacijo Adolfa Pinterja in Bruna Graška od Device Marije v Brezju pri Mariboru.

Oba vlomilca sta v mariborske magdalenkem okraju izvršila najmanj 7 vlovov, od katerih sta priznala dva v Delavski ulici števil. 8 in 10. Mariborska policija je ves dan zasliševala nevarna potepuha, poleg tega je pa napravila temeljito hišno preiskavo na domu obeh. Našli so celo zalogo raznega blaga, pravo skladišče mizarškega orodja in raznih delov koles. Zaplenjeni predmeti so zdaj na policiji. Dognano je, da sta vlomilca v zvezi s številnimi tatvinami v Mariboru in okolici v zadnjem času, čeprav vse to tajita. Vse kaže, da sta imela svoje delavnico, kjer sta sestavljala kolesa iz raznih delov, da lastniki niso mogli koles več spoznati. Po zaslišanju bosta še v teku nocojšnjega večera izročena sodišču.

Po grozdni akciji v Ljubljani

Zveza gospodinj nam piše:

Vsa javnost je z zanimanjem sprejela našo prvo grozdno akcijo, ki je imela namen, da razproda iz domačih vinogradov pri nas običajno namizno grozde (plemenko, kraljevino in podobno). Z belokranjskim grozjem se je akcija popolnoma posrečila. V Radovici smo izplačale vinogradnikom za grozde 15,853 din, v Semiču 4,056 din. Prihajalo se je v Ljubljano 9,330 kg grozdiča ter se razdelilo 4,156 kg na 21 šol, 3,495 kg na 19 uradov, ostalo so vzeli posamezni naročniki. Za razprodano grozje smo prejeli 26,935 din. Grozje smo plačali na mestu po 2,50 din. Stroški za to akcijo so bili sledeči: prevoz 25 par od k., iz belokranjskih vinogradov v Ljubljano, nakup gajbic, pakiranje grozja, delavci, nadzorstvo, tajniški stroški in kupnina za grozje so znašali 27,077 din. V splošnem so bili prejemniki zadovoljni z belokranjskim grozjem. Velika zasluga, da se je grozdna akcija v Beli Krajini posrečila, gre predvsem predsedniku društva Bela krajina g. dr. Banu in metličemu županu g. Malešiču.

Kot tretjo pošiljko smo prejeli iz Haloz 2,708 kg v 171 gajbicah. Grozje smo razdelili na 4 šole 490 kg. na zavode in urade 900, ostalo so vzeli posamezni naročniki. Dohodek je znašal 9,897 din, strošek pa 10,050 din, od česar odpade na izdatek za grozde 8,125 din. Plačevale smo ga po 3 din za kg.

V štajerski akciji so nas podprli referent na banski upravi g. Kuret in haloški župnik g. Grobler. S štajerskim grozjem niso bili vsi prejemniki zadovoljni. Vzrok je največ v vrenju in tudi v vrstah grozja. Belokranjsko grozje je bilo otrgano v najboljših dnevih, štajersko sicer tudi ob lepem vrenju, vendar po preteku vrste deževnih dni, ki so izprali grozju sladkobo.

Za hitri konsum našega grozja po šolah, zavodih in uradih se je akcija obnesla. Je žal, da se še danes polaga pri nas vsa pozornost samo na trte ki so merodajne za kakovost vina. Za pridelovanje izrazito namiznega grozja pri naših vinogradnikih še ni zanimanja. Morda bodo grozdne akcije prihodnjih let preobrazile miselnost in delovanje naših vinogradnikov v to smer, saj daje pridelovanje namiznega grozja v drugih pokrajinah naše države vinogradnikom prav izredne dohodke.

Zatemnitev Ljubljane

Ljubljana, 24. oktobra.

Poizkusna zatemnitev Ljubljane, ki je bila snoči odredjena na pobudo odbora za zaščito mesta je v celoti uspeša. Točno ob 19. so bile pogasene vse luči na ulicah in trgih. Ljudje so se že zadnje dni založili z vsemi sredstvi, ki so potrebna za popolno zatemnitev prostorov. Ljubljanci, ki v teh lepih jesenskih večerih radi prebijejo mnoge ure na ulicah, so se nocoj podvzeli domov, da se obvarujejo pred nerodnostmi, ki bi jih utegnile doleteti na poti iz mesta. V središču pa je vendar ostalo zlasti mnogo mladine, ki je na promenadi in po parkih skušala izkoristiti priliko za malo vselega izživljanja. Po navodilih prometne policije so vsi avtomobili in motocikli vozili skozi mesto z najmanjšo brzino in z zastrtimi reflektorji, prav tako so se tramvajski vozovi počasi pomikali z zastrženimi okni in zastrtimi lučmi. V celem je mesto preživel tako prvo vajo vsaj v večernih urah brez nezgode in brez incidenta, bila pa je — posebej še najmlajšim — doživljaj, ki jim bo ostalo v spominu, da se bodo vedeli ravnati, kadar pojde za res.

Mrav v Dalmaciji

Split, 24. okt. p. Na dalmatinskem Primorju je nastal običuten mrav. Minimum temperature je —3 do —7 C. Na planinah Troglavci in Kamešnici je zapadlo precej snega.

STARI RACUNI

— Gospod šef, ali ste slišali, da je gospodu Mateju umrla gospa Filomena. — Res? Veste kaj, dragi poslovođa, zdaj pa brz pošljite vdovcu tiste stare račune, morda jih bo v prvem veselju takoj plačal!

Zadnja pot založnika Ignacija Založnika

Maribor, 24. oktobra

Ze davno pred 16. uro se je zbrala pred mrtvašnico na Pobrežju velika množica Mariborčanov vseh stanov, prišli so tudi odlični zastopniki raznih gospodarskih, kulturnih in zlasti obrtniških organizacij, navzočni so bili zastopniki Sokola z župnim starostrom br. Kranjcem in starosto matičnega Sokola br. dr. Fornazaričem na čelu, prišli so zastopniki JNS z bivšim županom in predsednikom sreške organizacije JNS dr. Lipoldom, pa tudi trgovstvo je bilo lepo zastopano z žborničnim svetnikom g. Ferdinom Pinterjem na čelu. K poslednjemu slovesu je prisnela tudi delegacija industrijev z ravnateljem Krejčijem iz Ruš ter inž. Dračević, navzoči so bili tudi predstavniki mariborskega gledališča z upravnikom dr. Brencičem, polnoštevilno so se pa tudi pripeljali mariborski in okoliški obrtniki vseh strok in panog s predsednikom Zveze obrtniških društev dravske banovine g. Rebeikom iz Ljubljane.

Pred mrtvašnico je stala častna četa mariborskega pešpolka z vojaško godbo,

S P O R T

Še z zadnje prvenstvene nedelje

Tekma Amater : Atletiki je bila neodločena 2 : 2 (1 : 2) — Kakšne so zdaj tabele? — Nekaj števil iz tujine

Izmed prvorazrednih tekem za prvenstvo LNP je bilo preteklo nedeljo odigranih vsega le pet, dve ljubljanski pa, ki sta bili določeni za dopoldanska ure, sta morali biti odgojeni na pozneje. Rezultate štirih in nekaj podrobnosti o njih je objavilo že pond. »Jutro«, o peti v Trbovljah pa zaradi slabih zvez nismo dobili poročila.

O tekmih v Trbovljah

O tekmah med Amaterjem in Atletiki, ki se je končala neodločeno 2 : 2 (1 : 2), smo zdaj izvedeli, da je predvsem potekla v popolnem redu in ob splošni disciplinirani gledalcev in nazadnje tudi igralcev. Res je moral sodnik dvakrat energično uporabiti stroge določbe za surovo igro in je vsega poslal na prosti tri igralce, toda ukrep se je zdel vsem popolnoma upravičen in tekma se je ne glede na nekaj osamljenih primerov končala kakor pač vsako prvenstveno srečanje. Igra ni bila na posebni višini, tipična in ogorčena borba za točke, v kateri sta pač oba nasprotnika skušala priti po najenostavnejši poti do uspeha v mreži. Pri tem prizadevanju so bili Atletiki, ki so imeli v desnem krilu v Schuhu prav dobro moč, do odmora več sreče in so res tudi z golom naskoka odšli na odmor. Toda Trboveljčani so v drugem polčasu še podvojili napor in res jim je kljub temu, da so slednjič imeli le še 9 mož na terenu, uspelo izenačiti. Če bi bili ohranili živce, bi jim bila lahko padla v koš še druga točka. Tekmo je za avtoriteto in znanjem sodil g. ing. Sketelj.

Zdaj pa še nekaj vpogleda v tabelle! Ogronne spremembe so se po nedeljskih zmagah Kranj in Bratstva pokazale v ljubljanski skupini, kjer je Kranj z boljšo razliko golov dosegel vrh tabele. Bratstvo pa je napredovalo za dve mestni nazgor. Te pozicije so sicer časne, tembolj, ker so posamezni klubovi v tej skupini odigrali zelo različno število tekem, toda eno drž. da je Hermes z vsemi odigranimi igrami v jenskem delu tekmovala dokončno izgubil vodstvo, oba njegova huda konkurenta (Kranj in Bratstvo) pa imata še možnosti mnogo, da ga pustita daleč za seboj. Slika tabele v tej skupini je zdaj takale:

Kranj	6	4	0	2	29:16	8
Hermes	7	3	2	2	18:15	8
Bratstvo	5	3	1	1	13:6	7
Reka	5	3	1	1	16:8	7
Jadran	6	2	2	2	12:16	6
Mars	5	2	1	2	15:14	5
Svoboda	4	1	0	3	7:10	2
Kovinar	6	0	1	5	6:31	1

V celjski skupini sta bilj v nedeljo dve tekmah, od katerih pa je bila celjska med Celjem in Olimpiem zaradi dejanskega napada na sodnika zaključena 18 minut pred pravim koncem. Zaenkrat še ni znano, kaj bo glede nje ukrenil podsodje, verjetno pa bo dal pri primerni priliki odigrati preostanek izid smo v tabeli upoštevali, kakor je bil dosežen do prekinitve (2 : 0 za C.) O trboveljski tekmah smo pisali v uvodu. Stanje prvenstvene tabele v tej skupini je po gornjem naslednje:

Celje	3	3	0	0	10:2	6
Atletik	2	1	1	0	4:3	3
Oлимп	3	1	1	1	3:3	3
Amater	3	0	2	1	3:7	2
Jugoslavija	3	0	0	3	3:8	0

V mariborski skupini so imeli le eno tekmo, toda prav to odločilno za končni izid letošnjega jesenskega tekmovalca. Zeleničarji so bili v gostih v Čakovcu, kjer so zelo visoko izgubili in pustili obe točki ze davnemu favoritu ČSK. Slednji je zdaj s tremi točkami naskoka prvi v tabeli in mu naslova jesenskega prvaka sploh ni mogoče več odvzeti. Neodigrana tekma med Zeleničarjem in Mariborom po svojem rezultatu v nobenem primeru ne bo vplivala na vodilno pozicijo Čakovca. Tabela je zdaj taka:

ČSK	5	4	1	0	12:4	9
Zeleničar	4	3	0	1	8:5	6
Rapid	5	2	1	2	13:11	5
Mura	5	2	0	3	13:15	4
Maribor	4	1	1	2	6:5	3
Slavija	5	0	1	4	6:18	1

Izmed vanjih nogometnih rezultatov pretekle nedelje moramo zabeležiti še naslednje:

V Amsterdamu je reprezentanca celine igrala tekmo za trening z drugo garnituro Holandske in zmagala z 2 : 1 (0 : 0). Premož reprezentance je bila mnogo večja kakor kaže rezultat, saj je bilo n. pr. razmerje kotov 17 : 3 za zmagovalce. Angličji so v soboto trenirali v Cardiffu z Walesom in izgubili z 2 : 4. Z napetostjo pričakovana tekma med Anglijo in celino bo jutri v Londonu.

V Kodaňu je Danska igrala s Holandsko neodločeno 2 : 2 (0 : 2). — V Varšavi

da počasti spomin vzornega rezervnega kapetana I stopnje. Pogrebne obrede je opravil starokatoliški duhovnik Jošt, pevski zbor pekovski duhovstov pa je pod vodstvom zborovodje Jožeta Laha presretno odpel žalostinko »Clovek, glej«. Nato se je poslovil v imenu Zveze obrtnih društev dravske banovine g. Rebek, ki je lepo podčrtaval delo in zasuge pokojnega pionirja stanovske zavesti in nacionalnega gibanja obmejne obrtništa. V imenu mariborskega in okoliškega obrtništa se je toplo poslovil g. Miha Vahtar. Podčrtaval je, da je bil pokojnik vođa obmejne obrtništa, njegov spomin bo trajno živl med obrtniki, čeprav je Založnik zapustil obrtnišvo in najtežjem položaju, ko se mora boriti za svoje najosnovnejše pravice. V imenu društva »Ogenj« se je poslovil dr. Reisman.

Ob sviranju žalostinke se je razvil izpred mrtvašnice k avtoforgonu, ki je stal pred pokopališčem, veličasten žalni sprevod, v katerega so se vrstili zastopniki vseh poklicov in strok. Glinjiv je bil pogled na žalujočo vdovo in neprekosljivo Založnikove otroke. Častna četa je oddala poslovilno salvo. Nato so krsto položili na avtoforgon, ki je pokojnika prepeljal v graški krematorij.

je Poljska igrala z Norveško prav tako neodločeno 2 : 2 (1 : 1).

V madžarskem prvenstvu so se nedeljske tekme končale takole: Ferencváros-Budaörf 2 : 1, Salgó-Taxi 4 : 3, Elektromos-Nemzeti 2 : 1, Pábuös-Bocszak 3 : 1, Kispest-Zuglo 3 : 2, Hungaria-Szolnok 4 : 2.

Razpis

motociklistične ocenjevalne vožnje na progi Celje—Poljčane—Konjice—Celje

Motociklistična ZSK Hermesa Ljubljana—Celje priredil motociklistično ocenjevalno vožnjo na 80 km dolgi progi Celje — Sv. Jurij — Poljčane — Konjice — Celje. Start in cilj bosta 30. oktobra t. l. ob 9. pred glavnim kolodvorom v Celju. Vozači bodo startali posamezno vsako minuto po starterji odredbi. Vozilj bodo v konkurenci vsi člani prireditelja, ostali motoristi so vabljeni na start izven konkurence, a vsi prejmejo spominske plakete.

Prijave se sprejemajo do 29. oktobra v pisarni dr. Alojzija Campe, na Aleksandrovci cesti 4, in pri klubovnem komisarju g. Hobacherju v Celju, (kolodvorska restavracija). Prijavnina din 10. ki se na startu vrne. Zakasnele prijave se sprejemajo na startu, a se prijavilna ne vrne. Vožnja bo ob vsakem vremenu.

Temovalci bodo tekmovali v treh kategorijah: A do 250 ccn solo, B nad 250 ccn solo, C s prikolico. Kategorija A bo vozila povprečno z brzino do 35 km, kategorija B in C pa s povprečno brzino do 45 km.

Vsak tekmovalac bo dobil pred startom listo na kateri bodo označeni vsi kraji s kontrolami, ki jih bo moral prevoziti. Na vsaki kontroli bo prejel potrdilo o času prevoza. Zamud ali prehitvanj med eno kontrolo ne bo mogoče izravnati v nadaljnji kontroli, temveč se bodo kazenske točke prenašale do skupnega računa. Za zmagovalca bo proglašen za vsako kategorijo oni vozač, ki bo vozil z najmanj točkami radi zakasnitve ali preranega prihoda. Če bo več tekmovalcev zadelo enako število točk, bo odločilna za zmagovalca jakost motorja in skrajnem primeru pa zreb.

Startna komisija bo poslovala na startu od pol 9 do pol 12, nato pa do 13 v restavraciji Evropa. Event. protesti se bodo sprejemali pol ure po prihodu na cilj, toda najkasneje do 12. pismeno s takso din 50. Če bo protestu ugodeno, bo taksa vrnjena.

Darila: I. velike zlate, II. srebrne, III. bronaste plakete z oznako doseženega mesta zmagovalca a spominske plakete za vsakega vozača. Mesto razdelitve daril bo objavljeno naknadno.

Vozači se morajo ravnati po policijskih cestnih predpisih, ne smejo ovirati letenč kontrolah, morajo se ustavljati ob aviziranih kontrolah, se ne smejo ustavljati brez defekta, ki mora biti razviden, ne smejo motiti ostalih tekmovalcev na progi ter se ne smejo nevidno umakniti s proge.

Ocenjevalna vožnja se izvede po pravilniku F. I. C. M. in sportnih predpisih S. M. K. J.

Kojesarska podzveza Ljubljana (službeno). Redna seja bo drevi ob 19. v prostorih kavarnе Vospornik. Vse odbornike prosimo, da se seje sigurno udeležijo, ker se bo razpravljalo o važnih stvareh, predvsem o spremembi savezних pravil. Dolžnost vsakega kluba je, da pošlje svojega delegata na to važno sejo.

Smuška sekcija SK Hiriye opozarja svoje članstvo, naj se polnoštevilno udeležijo smuške gimnastike, ki jo je organiziral LZSP za svoje klube skup

Zadnja pot Nj. Vis. kneza Arsena na Oplenac

Zgoraj: Nj. V. kralj Peter II. s kraljevima namestnikoma dr. Stankovićem in dr. Perovićem na topčiderski postaji ob prihodu vlaka s telesnimi ostanki kneza Arsena.

Spodaj na levi: Nj. V. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga na železniški postaji v Mladenovcu v trenutku, ko nesejo krsto iz vlaka.

Zraven: Pogrebni avtomobil odhaja iz Mladenovca proti Oplencu.

Protja slike: Zastava častne čete naše vojske pozdravlja pokojnika, čigar krsto nesejo konjeniški gardni oficirji v cerkev.

Desno spodaj: Nj. Vis. knez namestnik Pavle, Nj. V. kralj Peter II. in kneginja Olga zapuščajo cerkev na Oplencu po dovršenih pogrebnih svečanostih.

Modni kralj v bedi

Usoda Paula Poireta — Iz razkošne palače v revno sobico

Življenje piše samo najbolj neverjetne zgodbe. V velikih pariških listih je izšla — kakor že večkrat prej — vest, da namerava nekoč najmočnejši izmed modnih diktatorjev, Paul Poiret, zapustiti Francijo in oditi v Ameriko, kjer bi si z modnimi sketchi po majhnih kabarejih služil kruh.

Osem in trideset let je ta mož ustvarjal svetovno žensko modo in je dosegel s tem rekord, s kakršnim se ne more pohvaliti noben drug modni močnik in modni risar. Bil pa ni samo umetnik v narčrtavanju oblačil in dviganju cen, bil je tudi umetnik v razsipavanju in v tem oziru povsem različen od drugih Francozov, štedljivosti ni poznal. Vrtinci proslulega finančnega škandala sleparja Oustrica, kateremu je bil zaupal svojih zadnjih dvanajst milijonov frankov, so ga potegnili na dno in ko je prišel na površje, je bil reven kakor berač. Podjetje, palačo, avtomobile, slavo in prijatelje je na mah izgubil.

Mož, ki je imel nekoč petdeset milijonov zlatih frankov in grad v Boulogneskem gozdu, napolnjen z umetnostnimi dragocenostmi, se je moral preseliti v majhno, revno sobico v pariškem predmestju.

Nihče ne more trditi, da bi svojo nesrečo prenašal nemoško. Nasprotno, po vseh razočaranjih je poskusil vse, da bi se na dostojen način držal nad vodo. Najprej je pisal spomine iz dobe svojega sijaja, ki so jih nekateri časniki sprejeli za precej majhen honorar. Potem se je poskusil kot igralec. Nastopil je v neki igri akademičarke Colette. S kraljevskim dostojanstvom je igral vlogo ravnatelja neke šmire. Potem je poskusil s šivanjem, toda prsti moža, ki je štel skoraj 70 let, so bili postali že trdi.

Njegov dvig ni bil nič manj čudovit od njegovega pada. Začel je kot krojaški vajenec, ki se je moral že z dvanajstim letom sam preživljati. Bilo pa mu je komaj sedemnajst let, ko je sedel kot glavni risar v enem največjih modnih podjetij. Ključke in šef so ga obojevali. Z osemnajstim letom je imel svojo lastno atelje v Rue de la Paix in v eni sami sezoni je potokel vse svoje tekmece.

Sedaj se bo odpeljal ubog in zapuščen v Novi svet, življenju potujočega komedianca naproti. Svet je nevaležen in gotovo se ga ne bo spomnila nobena izmed njegovih nekdanjih klijentk iz ameriške denarne aristokracije, ki so bile nekoč ponosne, če so smele stopiti predenj.

Doživljaj z navidezno mrtvo

Služabnik je hotel gospodinjjo okraštiti, ona pa se je medtem zbudila v življenje

Grozoten doživljaj je imela neka 50 let stara, bogata vdova iz Tammersforsa na Finskem. Med sprehodom je padla v neko jezero. Čeprav so jo ljudje, ki so bili v bližini, kmalu potegnili iz vode, jo je bilo nemogoče zbuditi iz nezavesti. Zdravnik, ki so ga bili pozvali, je končno razsodil, da je mrtva in vdovo so položili v njeni razkošni vili na mrtvaški oster.

V noči tega dne je imel eden izmed njenih služabnikov, ki so jo vsak nekaj časa

stražili, slabe namene. Dragoceno biserno ogrlico svoje »mrtve« gospodinjje je hotel zamenjati z imitacijo brez vrednosti. Pri poskusu, da bi dragoceno ogrlico snel, pa je prevrnil svečnik, ki je zropotal na tla. V tem trenutku se je navidezno mrtva ženska zbudila in sedla v svoji krsti. Služabnik je zakričal in se zgrudil nezavesten na tla. Spraviti so ga morali v bolnišnico, kjer je še vedno brez zavesti, med tem ko je navidezno mrtva svojo grozo že prebila.

Prepir v tramvaju

Glasna kritika ni vselij na mestu

Vedno je nevarno, razgovarjati se v tramvaju ali sploh v prisotnosti tujih ljudi malo preglasno. To sta preizkusila te dni dva gospoda iz Milana, ki sta si v cestni železnici pripovedovala svoje zadnje doživljaje.

Eden izmed njiju je prijatelju opisoval smešni vtis, ki mu ga je napravila prejšnji večer predstava z vozki v nekem predmestnem kinu. Ko je opazil, da so ljudje prisluškovali njegovemu pripovedovanju in se smejali, je postal še glasnejši in pričel pretravati.

»Pomisli, je dejal, spetom sta nastopili dve dami, ki sta plesali in peli. Pravim ti, da sta bili to pravi perici, obe čisto nasprotje vitkosti, in gaganja sta kakor goski...«

Da je ni prišel, kajti nenadno sta se dvignili iz oddaljenjšega kota dve dami in planili z glasnim zmerjanjem nadenj. Preden se je zavedel, kaj se dogaja, sta mu zbili klobuk z glave, mu ga zalučali

skozi okno in ga začeli poštno obdelavati s svojima ročnima torbicama. »Midve da bi bili perici! Midve sva gosli!« sta vpili nanj. Voz se je moral ustaviti, trajalo pa je še precej časa, preden je uspelo obe užaljeni plesalki ločiti od obrekljivega gospoda in je mogel voz naprej.

750 tisoč znanstvenih razprav na leto

Pre nekem banketu, ki ga je angleški urad za uk priredil zastopnikom 30 narodov, je spregovoril tudi predsednik urada, viscount Stanhope, in je dejal med drugim, da objavijo znanstveniki vseh dežel letno nič manj nego okrog 750.000 razprav. Svetu posredovati vso to ogromno grmado znanja, je prav tako težka kakor velika naloga.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Policija oblači Venero

Eden najodličnejših restoratorov v Tokiju pripada bivšemu učencu pariške pevške akademije. Od tam si mladi mož v domovino sicer ni prinesel nobenega sijajnega visokega »ce«, pač pa dobro kopijo Miloške Venero. Kip, izdelan v nadnaravni veličnosti, je stal nekoliko let v veži restorana in nihče se nad njegovo goloto ni razburjal.

Te dni pa je prišel v restorano neki policijski komisar, jedel je odlično, plačal, kakor se spodobi za dobrega gosta, potem je dal poklicati lastnika in mu povedal, da je kip v veži sicer zelo lep, toda po zakonih japonske dežele ga je smatrati za nemoralnega. Dva dni pozneje sta prišla dva policijska uradnika, pod pazduho sta nosila veliko kartonasto škatlo, v njej je bila garderoba, ki so jo bili uradno določili za Miloško Venero. Obleka ni napačna, je iz snje svile in sega Veneri do kolena ter belih nogavic. Tako oblačen Veneri pa se sedaj vse smeje. In tokijski policiji tudi.

Nervozni Angleži

Angleški zdravniki so ugotovili, da se živčne motnje med angleškim prebivalstvom v zadnjih dveh letih širijo. Ta nevroza stalno napreduje in po mnenju zdravnikov bi že tisoči Angležev potrebovali zdravniške obravnave. Veliko število samomorov gre na račun teh živčnih motenj. Najvidnejši znak za razsajanje te moderne nevroze med povprečnimi Angleži je ta, da kažejo ti ljudje, ki so sloveli po svoji mirnosti, nenadno nagajenje do prenapljenega reševanja poslovnih in zasebnih zadev.

Bolezen z denarja

Vprašanje, da li se more z denarjem, ki prehaja v mnoge roke, mogoče tudi v roke okuženec, prenašati bolezen, je vedlo do natančnih bakterioloških raziskav. Po novejših raziskavah zavoda za kužne bolezni Roberta Kocha se ta možnost teoretično ne da izključiti, praktično je pa treba upoštevati, da omejuje cela vrsta okoliščin razširjevanje nalezljivih bolezni s kovanci, bankovci i. t. d. Svetloba in izsušitev uničita razmeroma hitro številne povzročitelje bolezni, a tudi kovina kovancev samih uniči v kratkem času bakterije, ki lepijo na njej. Nevarnost okužitve z denarjem je torej po sodbi omenjenega zavoda vsekako precej majhna.

Zadrega filmske zvezdnice

Plesati bi morala 40 ur ...

Filmska zvezda Priscilla Deanova je v veliki zadregi. Po stari tradiciji, so nosilci glavnih vlog dolžni prisostvovati prvi izvedbi svojih filmov in se udeležiti tudi vseh svečanosti ob teh prilikah. Takšne slavnosti se hoče udeležiti tudi cela šola mornariških akademikov in eden med njimi si je izmislil, da je lepo Priscillo zaprosil za majhen foxtrött.

Igralka je na to pristala in ker se je potem javilo še nekoliko tovarišev mladega moža, je svoji tajnici naročila, naj odgovori na vse takšne prošnje pritrudno. To je pa potem vsem 720 mladim možem iz mornariške akademije šlo pogum, da so se oglasili s takšno prošnjo in tajnica je po

Angleži se bojijo vojne

Kako je bilo v kritičnih dneh septembra v Londonu

Neki član Britske legije, bivši polkovnik, ki je prišel na Dunaj in se je srečal tam z nekim znancom, so delavcem nekega dunajskega lista, je temu pripovedoval kakšno je bilo razpoloženje na Angleškem in posebno v Londonu v dneh, ko je vse pričakovalo izbruha vojne.

Gospodinjje so v tistih dneh nakupovale ogromne zaloge slanine, masla, margarine, sladkorja in konserv. Oblasti so mislile že na to, da bi uvedle živilske izkaznice. Seveda so cene živlom zavoljo tega posko-

čile in marsikomu je potem postalo nakupovanje nemogoče.

Na vprašanje, da li je Angleška za zaščito civilnega prebivalstva proti zračnim napadom res že izdala okrog 15 milijonov funtov, je Anglež odgovoril izogibajoče, priznal pa je, da je bilo videti povsod vreče s peskom in da je zatamnjevanje postalo že neznosno. »Vse je hotelo odriniti na deželo, ladje in železnice so bile prenapolnjene, celo šolsko mladino z učitelji vred so hoteli prepeljati na deželo, je končal svoje pripovedovanje.

Nevarna nevednost

Tečaji za srečne zakone na Angleškem

V londonskem predmestju Battersea je britski svet za socialno higieno odprl tečaje, v katerih predavajo ob določenih večerih mladim; obojega spola o bistvu zakona in ljubezni. Po vsej Angliji organizirajo ta čas podobne tečaje, ki naj bi mladini dajali vsa potrebna pojasnila in jo pripravili za srečne zakone. Predavanjem sledijo vedno živahne debate.

27 milijonov milj brez nezgode

Sto londonskih vozačev avtobusov, ki opravljajo svoj posel že petnajst let, ne da bi imeli kakšno nezgodo, je lord Ashfield, predsednik urada za osebni promet, odlikoval. V svojem nagovoru je lord med drugim dejal, da je teh sto vozačev prevozilo že 27 milijonov milj po londonskih cestah, ne da bi poškodovali niti ene osebe.

Društvo predsednikov

V Newyorku so ustanovili eno najbolj čudnih društev. Gre za društvo predsednikov. Vanj se je včlanilo že 1500 predsednikov drugih društev, da bi ščitili svoje skupne koristi.

„Tosca“ v filmu

V Franciji bodo iz »Tosce« napravili film, in sicer na podlagi Sardoujeve drame, ki tvori ogrodje Puccinijeve opere. Film bo spremljala ves čas Puccinijeva glasba. Glavni vlogi bosta igrala v filmski »Tosca« poljski tenorist Jan Klepura in Mariha Eggerthova.

Tečaji niso namenjeni samo neporočenim mladim ljudem, temveč tudi zakoncem, ki utegnejo isto tako imeti nekaj koristi. Moški in ženske imajo ločene večere. Organizatorji vabijo predvsem mlade ljudi, ki nimajo več staršev ali katerih starši se ne marajo potruditi, da bi svoje odrasle otroke poučili o važnih življenjskih dejstvih. »Te stvari dandanes niso več skrivnost, ki si jo šepetamo po temnih kotih«, je dejal neki uradnik higienskega sveta. »Nevednost je nevarna, zato je treba poučiti vse.«

A NEKDOTA

Slikarja Corota je nekoč obiskal ugleden francoski politik, ki je bil poln hvale za Corotove slike. O zadnji sliki, pravkar dovršeni, se je izrazil, da bi jo nadvse rad imel. Corot je rekel: Rad vam jo prepustim, samo plačajte namesto mene moje oigove pri peku in mesarju.

Politik je udaril v umetnikovo roko, kajti bil je prepričan, da je napravil izvrstno kupčijo. Potem je šel k peku in mesarju, da bi polzvedel, koliko ga stane slika. Corotov dolg pri peku je znašal 24, pri mesarju pa 22 tisoč frankov. Dvanajst let je umetnik pri obeh jemat na upanje, trdno prepričan, da pride dan, ko mu bo njegova umetnost pomagala poplačati dolgove.

Politik je dolgove poravnal, Corotova slika pa je bila za tiste čase plačana s suhim zlatom.

VSAK DAN ENA

»Gospod, gospod! zedela je vaša srečka št. 13!«

»Tako, številka 13 je zedela? Da mi le ne prinaša kakšne nesreče?«

»Yournal«

PAUL RIPSON

Stratosferski pilot

Roman

Zadnji akordi godbe so izzveneli in zadovoljno sta se vračala Fred in Lea k mizi ter se pomešala med ostalo družbo. Ne da bi bila kaj rekla, a vendar sta oba čutila, da sta bila že nekoliko preveč skupaj ta večer, in da bi to morda vzbudilo malo preveč zanimanja.

Ko je Fred nočno po noči prišel v svojo sobo, ni mogel spati. Lea ga je bila popolnoma očarala. Ni si mogel razlagati, kako nepričakovano se prikazuje ta skrivnostna žena v njegovem življenju. Bil je navajen, vse dogodke, ki jih je med dnevom doživljal, še enkrat premisliti, in iz njih delati smernice za svoje bodoče življenje. In koliko je bilo dni, ko ni doživel prav nič pomembnega. Današnji dan pa se je silno razlikoval od ostalih. Misli so mu tako drvele po glavi, da jih je kljub svoji hladnokrvnosti komaj krotiti. Le s težavo jih je uredil in začel jasno razglabljati o svojem razmerju napram tej čudni dedinji milijonov kralja pomaranč. Priznati si je moral, da jo blazno ljubi, in da nikoli še ni bila kakšna ženska napravila nanj takšnega vtisa. Da se je tudi ona zanimala zanj, o tem ni bilo sedaj nobenega dvoma.

Ta večer Fred nikakor ni prišel do tega, da bi bil navedel bilanco preteklega dne. Bilo je to prvič v njegovem življenju. Dejal si je, da je prenervo-

zen in pretruden, da bi mogel jasno misliti, in odnehal je. Stopil je k oknu ter ga odprl. Topel pomladanski zrak je planil v sobo. Zunaj je bil polmrak. Zvezde so stale na nebu in prijeten, suh vetrček je pihljaj iz bližnjega gričevja, med tem ko je spodaj pod gradom butal ocean ob obrežju in udarjal svoj enolični stotisotletni takt. Fred ga ni dolgo poslušal, temveč je kmalu legel spat.

Naslednji dan je bila nedelja. Kaj je lepšega, kakor pomladanska nedelja na deželi, posebno za prebivalca tako ogromnega mesta, kot je New York, ki tako redko duha vonj svežih trat in poljan? Sveže urejena tenišča so bila na gradu polna mladine, v belem in mornarsko modrem flanelu, ki se je v glasnim smehom zabavala. Najglasnejši med njimi je bil Master Dick, šestnajstletni sin posestnika, ki je bil ravno prišel iz penzionata domov in se je obnašal tako, da mu je bilo na prvi mah videti, da ni imel prav nikake vzgoje. Cigaretto z zlatim ustnikom je žvečil med zobmi ter se držal tako ponosno in prezirljivo, da ga je družba dosledno ignorirala. Miss Evelin, ki je imela že skoraj osemnajst let in je bila hčerka edinka Armourjeva, še ni bila prišla iz penzionata nekje na jugu. Imela bi pa prispeli za bližajoče se velikonočne počitnice že to nedeljo. Lea je bila radovedna nanjo, kajti njena mati ji je bila dejala, da je postala cela dama in da ima že težkoče z njo, ker je tako svojeglavna.

Ko je prišla Lea precej pozno dol na vrt, se ji je takoj pridružil Fred, in po prvih besedah pozdravljanja ji je dejal:

— Vi gotovo še ne veste hude novice?

— Ne? Toda kaj se je za boljše vojno zgodilo? — Prosim, govorite bolj tiho, da naju nihče ne čuje, ker razen domačih družba menda še ničesar ne ve o tem. Miss Evelin je izginila.

— Kako izginila?

— Vstal sem po svoji navadi že zgodaj zjutraj in z inženjerm Brussov va napravila dolg sprehod pred zajtrkom. Raznašalec časopisov nama je prodal današnje jutranje številko »Star«-a, v kateri je dolg članek z napisom Družinski škandal. V njem opisuje, kako je včeraj bogata dedinja, Miss Evelin Armourjeva izginila iz neke družbe, kjer je bila povabljena. Ušla je svoji vzgojiteljici in jo popihala neznano kam. Najboljša newyorška zasebna detektivska agencija je dobila nalogo, da jo zasleduje in privede nazaj. Gre namreč, kot se sliša v družbi, za beg z nekom.

— S kom?

— O tem ta časopis ničesar ne pove. Pa saj veste, da je »Star« revolverski list, kateremu je samo na tem ležeče, da prinese čim največ družabnih intimnosti in škandalov. Saj živi samo od tega.

11. poglavje: Grofica Encantada.

Za nekaj dni je bila skrivnost izginule milijonarske hčerke senzacija manhattanskih dnevnikov. Objavili so različne njene slike, vse izvirne, toda ne ena ni bila podobna drugi. Objavili so slike hiše, iz katere je bila izginila, sliko penzionata, v katerem so jo vzgajali, sliko očeta in matere, kakor tudi nekaterih mladih mož newyorške družbe, o katerih se je govorilo, da so njeni zarotenci. Razen

tega je »Star« povzel ta slučaj kot zanimivo splošno družabno vprašanje in je priredil anketo o ameriškem modernem dekletu in razglabljal o vprašanju, zakaj in in pod katerimi okolnostmi mlada dekleta zapuščajo svoje domove. Take stvari so seveda čitatelji kar požirali in ta revolverski žurnal se je izborne prodajal. Objavil je tudi zgodovino r. d. bne Armourjevih in priklical občinstvu v spomin, da je bil oče Eveline nekaj soprog pesalke Ninon Duclos, prave Parižanke, ki je nastopala v nekem nočnem kabaretu, in kakšen škandal je oči, ko se je z njo poročil. Omenili so pa tudi, da so Evelininu mater izbrali Armourju za soprogo njegovi starši, potem ko so dejali, da ga razvedinjijo, ako ne pusti svoje francoske pesalke in se ne loči od nje. Ona je bila iz stare južnjaške rodbine iz Novega Orleansa in je napravila neko neumnost v mestu ter so jo nato poročili daleč na sever, da bi se stvar zopolnila. Vse te pikantnije iz intimnega življenja rodbine Armourjevih je prinesel »Star«, priznal je pa tudi, da nihče v rodbini ni hotel dati n'egovemu poročevalcu intervju o izginuli Miss Evelini.

Opeldan je seveda že vsa družba, ki je bila zbrana na gradu Cosy Cornerju, vedela o škandalu posestnikove hčerke, in to je seveda na splošno razpoloženo zelo neprijetno vplivalo.

Sedeli so ravnno pri kosilu na veliki terasi pred gradom, visoko nad morsko obalo, ko se je pripeljal po pešeni poti avtomobil in se ustavil tik terase pred začudeno družbo. Iz njega sta izstopila izgubljeni Miss Evelin in in eleganten možak, star okoli trideset let, s povsočenimi brki in monokljem.

Kulturni pregled

Dotj iz Prage

O sodobnem in bodočem češkem kulturnem življenju

Brzina dogodkov, ki so se zadnji mesec odigrali na mednarodnem političnem polju, in spremembe, katerih pričra smo bili v glavnem mestu Českoslovaške, so imeli na san o vse češkoslovaško politično, temveč tudi na kulturno življenje učinek, čigar posledice se pojavljajo dan za dnem v bolj in bolj izrazitih obrihih. Že danes lahko z gotovostjo trdimo, da se bo običajno preusmerila ne samo češka zunanja in notranja politika, marveč tudi kultura.

Kdor je količak poznał češko povojno kulturno razgibanost, je lahko kmalu opazil, da ji daje značaj na eni strani povezanost s kulturnim vrenjem slovanskega vzhoda, na drugi strani pa zlasti živo nagnjenje na zapad. Vitalnost nove ruske kulture je učinkovala zlasti na razvoj modernega češkega gledališča in literature, medtem ko je francoski duh dominiral predvsem v povojni češki upodabljačo umetnosti. Nadarjena mlada generacija, deležna popolne svobode ustvarjanja in podporanja ne samo po vseh plasteh naroda, temveč tudi po najvišjih krogih, si je v teku dveh desetletij izvajala častno mesto v sodobnem evropskem kulturnem življenju. Uspehe in priznanja, ki jih je zaslužno žela češka umetnost, glasba, gledališče, literatura in tudi znanost v mednarodnem svetu, so čisto zavidali tudi veliki narodi.

Danes se marsikdo upravičeno vprašuje, po kakšni poti bo krenilo češko kulturno življenje po vsem tem, kar se je zgodilo zadnje tedne, kako bo reagiralo na usodne udarce, ki jih je moral prenesti češki narod?

Največje razočaranje, ki ga opazi pri slehernem češkem kulturnem delavcu, je nad Francijo. Ne gre namreč samo za izdajstvo politične pogodbe, vse bolj bolj českega pisatelja in umetnika obnašanja francoskih kulturnih krogov, ki so bili v Pragi ves čas po vojni deležni tolike pozornosti in časti. Kdor ve, koliko so prevajali v češčino iz francoske književnosti in danes tega nihče več ne zanika: kolikoli slabe limonade je prodal Pariz Pragi, kolikoli so igrali na čeških odrih francoskih iger (o katerih umetniški vrednost' je danes marsikdo drugačnega mnenja) in kakšna poplava francoskih slik je polnila praške salone, tisti še lahko razume bolesto razočaranje, ki visi nad skonjenimi glavami praških prijateljev. »Sladka Francija«, kakor so jo nazivali najboljši češki ljudje je bila objubljena dežela vseh, ki so posvetili svoje moči kulturnemu ustvarjanju.

Zares bi danes privoščil pariškim kulturnoscem, da bi si šli besede, ki padajo v Pragi na njihov rovaš. Privoščil bi jim znanje češkega jezika, da bi si lahko prečitali grenkobo razočaranih ser čeških pesnikov, ki je namesto prejšnje ljubezni do Francije napolnila češke liste in revije. Zbogom, Francija, na čeških tleh si odigrala za dolgo, mogoče za vselej. Iz praških izložb so izginili tvoji pisatelji, v prahu in pajčevin' antikvariatov bodo čakali usmiljenja in odpuščanja. V praških gledališčih se ne bo več občasno smejalo in prizanesljivo ploskalo plitkemu humorju tvojih dramatikov, razstavnih dvoran ne bodo napolnjevala presencjevana imena tvojih umetnikov.

Človek strmi, kako malo poštenih ljudi se je našlo v francoskem kulturnem občestvu, ki so povzdignili v teh dneh svoj glas v obrambo Českoslovaške. Človek se sprašuje, kje so množice tistih, ki so bili na Češkem in so vse do nedavnega na vso moč hvalili češki kulturni vzpon. Dokler so imeli koristi od Čehov, so jim bili prijatelji, v teki uri so se poskrili. Danes prispevajo po nekaj frankov za begunice iz obmejnega ozemlja, da pomirijo glas vesti. Da, brez dvoma, zbogom, sladka Francija!

Tudi Rusija, povejno si to odkrito, bo odsejal na dolgo časa veliko težje pridobivala simpatije med Čehi. Tu bo sicer še vedno in v vsakih okoliščinah imela veliko besedo slovanska krvna in duhovna sorodnost. Slovanska zavednost, ki je bila v češkem narodu vedno najbolj izrazita, ne bo niti v bodoče izginila, dasi je dobila hudo udarec, toda idejno bo odsejal v Českoslovaški Sovjetska Rusija na umiku. Meje med obema državama bodo brzokone težje prestopne.

Ce se danes ozremo po praških kulturnih toriščih, opazimo, da se narod naglo vrača k svoji narodni kulturi. Vrste kulturnih delavcev so se strnile, vsi se dobro zavedajo, kakšna nevarnost preti posilmal ravno njim. Zanimivo je pogledati programe praških gledališč. V Narodnem, Stavovskem in v Mestnem gledališču na Vinohradih igrajo skoro izključno doma-

ča dela. Tuji avtorji so čez noč izginili, zato pa igrajo kar dva komada J. K. Tyla, dramatika preporodovske dobe (pravilčno »Jifkovo prikazen« in »Jana Husa«). Tudi manjša gledališča študirajo domačo literaturo. V težkih trenutkih išče narod tolažbo in kreplja v svoji umetnosti, le umetnik, ki je zrased iz njegove krvi, mu lahko nudi tolažbo, samo iz njegovih del črpa vero in moč za bodočnost. Brez dvoma bodo našli posilmal hvalne čitatelje in gledalce nekateri napol pobujeni pisatelji in dramati ki kakor n. pr. Neruda, Sv. Cech, Jirasek in dr. »Vračamo se v dobo preporoda«, mi je včeraj rekel odlični češki pesnik. »Prepuščeni sami sebi bomo delovali v stiku z ljudstvom in ustvarjali predvsem zanj.«

Sedaj bo treba štetiti tudi na kulturnem polju. Letos prvič ne bodo podeljene državne nagrade za literaturo in umetnost, ki so bile doslej vsakoleten okras državnega praznika 28. oktobra. Zaradi štednje in seveda tudi zaradi novega narodnostnega propora v republikli se pravkar rešuje na merodajnih mestih vprašanje nemških kulturnih ustanov in nemškega kulturnega udejstvovanja sploh. V Pragi gledajo ne bo imelo več pomena nemško gledališče, ki so ga doslej itak napolnjevali pretežno nemško čuteči ž'di. Ti se bodo odslej najbrž le skušali približati češkemu življu. Tudi nemška univerza je zgubila raison d'être, število nemških listov in revij se je že skrčilo, pa se bo gotovo še bolj. Pravkar se odloča o usodi v svetu popularne »Prager Presse«, nekater revije pa najbrž sploh več ne izidejo. Praga bo v bodoče tudi na zunan res slovansko mesto in to bo vsekakor pozitivna posledica novih razmer.

Zivljenje v Pragi v bodoče menda ne bo več dajalo vtisa tiste radostne sproščenosti, ki jo je sleherni tujec kar zavidal temu mestu. Posledice sprememb zadnjega časa bodo brzokone zahtevale mnogo samopremagovanja, odrekovanja in velikih žrtv. Že sedaj se pojavljajo od raznih strani težnje po preorientaciji in to po brezobzirni preorientaciji. Marsikaj, kar je bilo do nedavnega tako rekoč izven diskusije, se že danes ostro sodi in izboja. Ko ne bi človek vedel, da je to nujna reakcija na usodne dogodke, bi bile perspektive za bodočnost malo razveseljeve. Potem pa, ko bi ne poznal značaja češkega naroda. Vsekakor bo pritisk in ta ne bo samo na Češkem, toda narod, ki je pokazal v zgodovini ne enkrat, da išče rešnico in da veruje v pravico, ki je tudi doprinesel za svojo idejo ogromne žrtve v dobi Husa, Komenskega in danes v dobi Masaryka in Beneša, ne bo podlegel njegovemu duhu povsem tuji ideologiji.

Odvisnost kulturnega ustvarjanja na politiki bo odslej v češkoslovaški republiki najbrž večja kakor doslej, toda ne verjemite tistim prerokom, ki napovedujejo trajni, 180' preobrat. Korenine češke kulture so globoko v rodni zemlji, ki jim bo dajala vedno zdrave sokove. Mogoče bo letina nekaj let slabša kakor dosihmal, ko je priazno sonce s posepevalo zorenje, toda češko drevo bo rodilo le češki sad.

O. B. Praga

Benedetti. Trideset sekund ljubezni

Alli utegne biti »Trideset sekund ljubezni« premalo ali preveč? Ah, najbrž bo oboje prav: vsak čas, zapravljen v ljubezni, je obenem prekratsek in predog. Toda Aldu Benedetti'ju ne gre za mero — za ljubezen samo mu gre.

Lepa, mlada, bogata, razvijena gospa sede — brez šoferskega izpita — za volan in na cesti, komaj nekaj korakov od garaže, podere mladedga moža. Potem: 150.000 lir odškodnine, sicer grozi proces in škandal. A žrtve njene nesreče ni eden vsakdanjih ljudi: mirne duše je pripravljen, odredi se tisočakom za ceno enega samega poljuba, dolgega 30 sekund. Tu seže komedija do dna človekove nature in morale, da do poslednjega dna. Ste se že kdaj vprašali: po čim bi prišla sekunda poljuba lepe žene, če bi jih človek jemal na drobno ali pa, recimo, česar nam bog ne daje, na abonma? Za tem — na prvi pogled zgolj pikantnim — vprašanjem trzne cene v ljubezni pa se krije vse globlje, resnično človeške reči. Ali sme lepa dama v družbi — v nekih okoliščinah — prodati bogatemu gospodu poljub za 150.000 lir, če naj gre teh 150.000 lir, recimo, za podporo gluhočim otrokom brezposelnih rudarjev? Morda biste moga mnenja in poročete: Da, Toda, ali sme bogata, poročena gospa — v okoli-

ščinah, kakršne nam je očrtal Benedetti, s privojenjem sopoga, tasta, tašče, strica, tete, ob navzočnosti advokata, na podlagi uradnega zapisnika — iz čisto sebičnih namenov za kakršnokoli ceno prodati poljub? Na to vprašanje izvolite odgovoriti sami.

Tu je jedro komedije, tu se pod smehom, ki ga pisatelj vzdrami v človeku, odpira krvaveča rana žalostne, bedne resnice, da v življenju oblast denarja po navadi zmerom prevlada čistost, plemenitost srca! In vendar se, preden zadnjič pade zastor, odpre še vsaj rahla sveila perspektiva. Ko je bil poljub na pevdaj, ga mož, ki ga je terjal, ni sprejel. Sprejel ga je šele, ko je bil zastoj. Pilo mu je pač za resničen, iskren poljub kakršnegalahko daje same ljubezen — in ljubezen daje zmerom brez računa.

V skrbni režiji prof. Šesta in iscenicaciji inž. arh. Franza je komedija dobila na našem odru vedro, živahno razgibanopodobo, da bo brez dvoma še dolgo privabljal gledalce in še mnogo večerov hišo napolnila s smehom. Osrednja figura igre je žena z bogata zdravnika Grazia, ki ji je Mira Daničova vdihnila samo življe nje, lepoto in mladost. Zlasti prizor z onim drugim, darovanim poljubom in prizor po njem sta bila eno samo čisto doživljajoče. Jeman je n'nega sopoga podal spreprosto, realistično igro pa s polnim učinkom, da smo do dna spoznali dobrega, a klavirno nesamostojnega moža. Tretej v trikotju žrtve s čestje in triumfator v bitki, je bil Kralj; na videz smešen, a sam v sebi jaseen, odločen osvajaec, ki sentimentalnega zaljubljenca izpod balkona samo igra. Z njim nam je Kralj odkril novo stran svoje mnogovrstne umetniške nature. Prav tako pomeni kreacija tas a novo obogatitev v vrsti figur, ki jih ima Cesar za sabo. Prisrčen in preprost je stric, ki ga potuja Gregorin, z njima pa njuni soprogi, ki sta jih podali Nablocka in Mileva Boltarjeva. Mogočen, od tal do vrha dograjen je Lipahov odvetnik. Gabrijelečeva je s prijnim temperamentom podala neprijazno, a vendar ljubeznivo svačino. Vskaj v svojem so se uveljavili še Slavčeva, Rakarjeva, Juga Boltarjeva in Presetnik.

L. M.

Zapiski

Stoletnica skladatelja »Carmen«. Danes poteka sto let, kar se je rodil francoski skladatelj Georges Bizet, znan predvsem po svoji operi »Carmen« in suiti »L'Arlesienne«. Bizet, ki je umrl že l. 1875, je zapustil svet premlad, da bi mogel izčrpati svoje tvorne sile in pokazati vso originalnost svojega talenta. Najsi je bilo njegovo najpopularnejše delo »Carmen« še tolikorkritizirano in odkrite vse njegove slabosti, je vendar ohranilo še do danes svojo glasbeno mikavnost in njegove arije še neugnano vžigajo občinstvo po širnem svetu. Pisatelj Mauriac je nedavno v svojem dnevniku napisal lep in togel zagovor dela, ki je vzmernilo njegovo mladostno fantazijo in pariška »Marianne« je v eni zadnjih številčk posvetila celo stran skladatelju »Carmen«-u. Tu je priobčila za njegovo stoletnico izjave nekaterih domačih in tujih pisateljv in umetnikov. Izned njih se samo Romain Rolland izreka nekoliko skeptično zoper »Carmen«, vsi drugi pa slave v Bizetu in njegovem delu genialnega mojstra, ki je izražal v svojih skladbah francosko narodno dušo. V proslavo stoletnice rojstva Georgesa Bizeta so pripravili v Parizu slavnostne predstave v Opera-Comique, v Odéonu in v Ljudskem gledališču, v koncertnih dvoranah pa bodo izvajali nekatera še neizdana Bizetova dela.

Boograbsko gledališče od 24. do 30. oktobra. Gledališče pri spomeniku: ponedeljek, 24. okt.: Pečalbarji, torek, 25. okt.: Pahljčaja lady Windermeer, sreda, 26. okt.: Carmen. Gostujeta gg. Sadovin in Bačeta, četrtek, 27. okt.: Trubadur, gostujeta ga, Kuncova in g. Lampery, petek, 28. okt.: Na Ježevem grebenu primiera, sobota, 29. okt.: Moč usode gostuje g. Lampery, nedelja, 30. okt.: Rigoletto, ob 20. Cyrano de Bergerac. Gledališča na Vračarju: ponedeljek, 24. okt.: Dr., torek, 25. okt.: Pokojnik, sreda, 26. okt.: Voda s planine, četrtek, 27. okt.: Matura, petek, 28. okt.: Stara devica, sobota, 29. okt.: Zenitev, nedelja, 30. okt.: ob 15. Dve dvajsetici, ob 20.: Otmena družba.

Zagrebsko gledališče bo uprizorilo ta teden: Na Aleksandrovm trgu: Torek, 25. Carmen (jubilej Ančice Mitrovič), sreda, 26. Don Pasquale, četrtek, 27. Dundo Maroje (prem.), petek, 28. Stev. 72 (gost. Stepničkove), sobota, 29. Nikola Šubić Zrinski, nedelja, 30. Stev. 72 (gost. Stepničkove, popoldne), Baron-Cigan (zvečer). — V Frankopanski ulici: Torek, 25. Pod kuratelo, sreda, 26. Tartuffe, četrtek, 27. 7538, 7550, 7563, 7571, 7610, 7635, 7667, 7734, 8099, 8161, 8485, 8489, 8525, 8576, 8750, 8723, 8833, 8852,

R A D I O

Sreda 26. oktobra

Ljubljana. 12: Mojstri lahke glasbe (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Velika godba na pihala (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Lovci na mikrobe (poučna igra za mladino). — 18:40: Zasavsko Zagorje nekoč (g. Arnošt Adamič). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Uvod v prenos. 20: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar) ter napovedi in poročila.

Beograd. 17:20: Lahka glasba. — 20: Humor. — 21: Narodne pesni. — 21:30: Petje. — 22:20: Violinske skladbe. — Zagreb. 20: Plošče. — 20:30: Prenos iz Ljubljane. — 22:20: Plesna muzika. — Praga. 19:30: Koncert orkestra in pevec. — 20:40: Mešan glasbeni program. — 22:20: Plošče. — Varšava. 21: Chopinove klavirske skladbe. — 22: Lahka glasba s plošč. — Sofija. 19: Lahka godba. — 19:30: Prenos Čajkovskega opere »Evgen Onjegin«. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — Dunaj. 12: Delavski koncert. — 16: Lahka glasba. — 18:20: Klavirske skladbe. — 19: Petje. — 20:10: Mešan program. — 22:30: Dunajska glasba. — Berlin. 19: Lahka glasba. — 20:10: Mozartove klavirske kompozicije. — 20:30: Veliki orkester. — 22:30: Stari in moderni plesi. — München. 19:15: Lahka glasba. — 21: Mešan program. — 22:40: Nočni koncert s plošč. — Pariz. 19:30: Pesmi in skladbe za celo. — 21: Lahka glasba

Naše gledališče

DRAMA

Torek, 25.: Veriga. Red B. Sreda, 26.: Trideset sekund ljubezni. Red Sreda.

Finžgarjeva ljudska igra »Veriga« prikazuje zgodbo iz življenja naših gorenskih kmetov. Originalno orisani značaji in kleni pisateljev jezik, tvorijo skupno z zanimivim in na rahlo poutnim dejanjem, prav lepo predstavo. Igrajo: Cesar, Bratca, Potokar, Mileva Boltarjeva, Drenovec, Polonca Juvanova, Rakarjeva, Gabrijelečeva, Lipah, Sever, Gale in Presetnik. Režija: M. Skrbinskova.

OPERA

Torek, 25.: Zaprtlo. Sreda, 26.: Gorenjski slavček. Premierski abonma. Četrtek, 27.: Poljub. Premiera. Premierski abonma.

Foersterjeva-Poličeva opera »Gorenjsku slavčeka« bo peta prvič v letošnji sezoni v sredo 26. t. m. Uprižoritev »Gorenjskega slavčeka« spada v krog prireditvev, ki jih prenaša ljubljanska radijska oddajna postaja in proslava 10letnice svojega obstoja. Zasedba bo ista kakor v lanskli sezoni. Predstava bo za premierski abonma.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 25. ob 20.: Kar hočete. Red D. Sreda, 26.: Zaprtlo. Četrtek, 27. ob 20.: Pokojnik. Red C.

ŽREBNA LISTA DOBITKOV

I. ZVEZNE EFEKTNE LOTERIJE REJCEV MALIH ŽIVALI LJUBLJANA — KARUNOVA UL. 10.

Glavni dobitki: 3 motorji 8984, 6307 14042. 20 koles 14733, 14573, 14602, 19758, 21140, 12382, 24573, 18848, 13761, 3451, 24907, 23747, 9164, 20650, 27878, 14425, 11133, 17919, 26728, 14973. 2 šivalna stroja: 18461, 2668. 2 radio aparata: 2992, 9918. Kompletna spalnica: 14934. Kompletna kuhinja: 2827. Foto aparat: 27756. Harmonika: 23273. Zabaj skladroja: 28412. Vreča moke: 28436. Klaftra drv: 11118. Blago za možko obleko: 10564. Blago za žensko obleko 25422. Koza: 4918. 22728, 22899, 22960, 23183, 23224, 23239, 23246, 23273, 23348, 23403, 23437, 23569, 23662, 23677, 23700, 23747, 23761 23880. 24003, 24131, 24174, 24358, 24467, 24515, 24573, 24584, 24598, 24668, 24750, 24907, 24966, 25073, 25113, 25219, 25350, 25403, 25422, 25460, 25476, 25584, 25675, 25676, 25819, 26005, 26058, 26099, 26134, 26177, 26211, 26260, 26269, 26479, 26705, 26718, 26760, 26820, 26851, 26866, 26885, 26892, 27081, 27045, 27322, 27336, 27399, 27469, 27488, 27646, 27631, 27756, 27777, 27878, 27914, 27940, 27959, 27973, 28041, 28105, 28111, 28117, 28334, 28412, 28436, 28469, 28598, 28610, 28615, 28744, 28897, 28917, 29070, 29087, 29140, 29151, 29524, 29966.

Dobitki so na razpolago v pisarni Zvezne družve rejcev malih živali Ljubljana, Karunova ul. 10.

Enostavno, Prijetno, Učinkujoče!

Vsakdanja nega las z Lotionom Silvikrin deluje osvežujoče, okrepnjuje in v velikim učinkom. Zadoštuje malo namočiti lase in kožo glave. Taka nega las je uspešna, ker od nje tkivo za rast las dobi naravno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Ta nega las ima **TRI PREDNOSTI:**
• Lasni korenini dajete novo življenjsko energijo.
• Odstranite prhut in sprečite izpadanje las,
• Svojim lasem dajete lepoto in naraven sijaj.

Steklenice po Din 27.— in 48.—
Silvikrin
naravna hrana za lase
poživlja rast las
Y-407-H

8895,	8942,	8959,	8948,	9020,	9164,
9220,	9225,	9382,	9387,	9483,	9524,
9586,	9696,	9711,	9722,	9820,	9918,
9965,	10050,	10136,	10149,	10181,	10188,
10310,	10333,	10347,	10352,	10371,	10473,
10552,	10566,	10634,	10654,	10694,	10790,
10834,	10982,	11035,	11064,	11118,	11133,
11148,	11172,	11224,	11400,	11453,	11467,
11470,	11503,	11514,	12006,	12008,	12072,
12083,	12204,	12261,	12382,	12560,	12580,
12650,	12706,	12733,	12818,	13083,	13131,
13212,	13325,	13464,	13579,	13596,	13624,
13636,	13641,	13716,	13724,	13761,	13833,
13975,	14042,	14178,	14221,	14233,	14296,
14397,	14407,	14425,	14433,	14452,	14502,
14559,	14573,	14602,	14622,	14733,	14831,
14878,	14887,	14903,	14907,	14	

MALI OGLASI

Službe išče

Benedikta 1. Dn. davke 3 Dn. za sifro ali daja nje nastavo 5 Dn. Naj manjši znesek 17 Dn.

Kuharico zmehčno dobre meščanske kuharice, vajeno finega gospodinjstva, iščem za takojšen nastop. Predstaviti se od 10. do 12. ure. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25074-1

2 pleskarska pomočnika

in vajenca sprejem Bokal France, Celovška 264, Ljubljana. 25089-1

Frizerko

dobro, samostojno moč — potrebujem za stalno. Počutila se bo čisto domačo. Doležal Bernard, St. Vid nad Ljubljano. 25088-1

Za hišnika

sprejem vpkokojena za večjo hišo v Ljubljani. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hišnik«. 25090-1

Pridno dekle

16—18 letno, zdravo in vajeno vseh hišnih del. Predstaviti se osebnostno. Poručnik Pavla, Dravska 11, ta Studionom. 25099-1

Frizerko

izurjeno ali tako, ki se želi izpopolniti v najmodernejšem friziranju, išče takoj tabor »Zabavale«, Pod Trnovo 2, Ljubljana. 25091-1

Kovinolarjarje in železostugarje

potrebujemo takoj Frva Jugoslovenska travnica vagonov v Slav. Brodu. 25084-1

Mlinar

neozmoženega, nad 40 let starega z daljšimi izkušnjami, dobi takoj mesto v večjem valjarskem mlinu, Hrana, stanovanje po dogovoru. Naslov v vseh posloval. Jutra. 24895-1

Fotografskega pomočnika

elektristice, sprejem. Ponudbe na Foto Japelj, Maribor, Gosposka ulica. 25125-1

Pekovskega pomočnika

z dežele, mladega, sprejem takoj. Pismene ponudbe na naslov: Woduček Rudolf, Rogaska Slatina. 25124-1

Krznarsko šiviljo

sprejem takoj. Josip Dolenc, krznar, Sv. Petra cesta 19. 25118-1

Frizersko pomočnico

sprejme frizerski salon »Pavla«, Celje, Kovaška ulica št. 1. 25123-1

Kovače in brusarje

z izdelavo sekir in motik, sprejem na stalno službo. Ponudbe na področnico Jutra Celje pod »Kovači«. 25121-1

Službo dobi

Vaska brada 30 par; davke 3 dn.; za sifro ali dajanje nastavo 5 dn.; najmanjši znesek 12 dn.

Sofer

vojaščin prost, želi službe k luksuznemu ali tovornemu avtomobilu. Gre tudi po želji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurne vozače«. 25101-2

Brivski pomočnik

z mostiškim izpitom dobre delavce, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobere«. 25095-2

Akademik

išče sobo z vso oskrbo, blizu univerze. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25103-2

Vdova

stara 36 let, želi službo k malim otrokom ali kakemu bolniku. Ponudbe na ogl. oddelku Jutra pod značko »Potpežljivave«. 25120-2

Vajenci (ke)

za pekarijo, sprejem takoj Woduček Rudolf, Rogaska Slatina. 25122-44

Učenca

za pekarijo, sprejem takoj Woduček Rudolf, Rogaska Slatina. 25122-44

Potniki

Trgov. zastopnika proti proviziji, ki je uveden pri manufakturnih trgovcih, sprejme podjetje, ki še ni zastopano v dravski banovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Tekstil«. 24676-5

Zastopnika

za železnino, iščem. Samo oni, ki so že vpeljani pri trgovcih železnine, pridajo v poštev. Ponudbe na Zareb, pošta VI. pret 81. 25080-6

Zastopnika

za prodajo čokolade in desertov, sprejemamo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25098-5

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

CERNE — juvelir.

mljnjana Wolfova ul. 25112-34

Sadje

Štajerska jabolka — imamo veliko izbiro vseh vrst. Tudi zelo dobre bruske Pohitite, ker je najceneje pri Jugosad, Resljeva 4. 25112-34

Oblačila

Zimska suknja smoking, močna postava, Forfex Haarschneidemaschine 150 volt, tehnicna za »Progerio«, filtrirna vreča, ugodno napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24982-13

DKW Meister

skoraj nova, limuzna, NSU motocikel s prikolico, tovarniško, v. globoko pod cen. napredaj, Tricikel dobavni s pomočnim motorjem ugodno prodaja DKW zastopstvo J. Lovše, Tyrševa c. 35. 24865-10

Adler

junior cabrioletizirana, Adler junior Cabriolet, Adler junior limuzina, Adler junior Sport Cabriolet, Adler Trumpf limuzina 4 vrata, malo rabljena osonce temeljito popravljene vozove v prvovrstnem stanju. prod. trg. a. d., Zagreb, Mihaovičeva 1. 24767-10

Dvostanovanjska vila

parketirana, nova, z obsežnim vrtom, napredaj za dan 145.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lep kraj«. 25113-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

KUPIMO

elektromotor 65-85 HP, 730-960 obratov na trofazni tok 220-380 V. 50 per., rabljen ali popolnoma ohranjen. Ponudbe na PUBLICITAS d. d. Beograd, pošta. predal 60, pod br. 16.822.

KONKURS

STAB VAZDUHOPILOVSTVA VOJSKE primiče u službu jednog PIROTEHNIČARA

u svojstvu kontraktualnog činovnika, sa godišnjom nagradom do 30.000 dinara, na koju se sumu ima primeniti čl. 8 Uredbe o smanjenju prinadležnosti Br. 37420/I-35 g.

— Detaljni uslovi objavljenog konkursa mogu se videti u tekućem broju Službenih novina i Službenog vojnog lista, a zainteresovani mogu isti dobiti besplatno na upotrebu lično, a po traženju preko pošte.

Krajnji rok za prijavu 15. novembar 1938 g. Iz kancelarije Generalštaba vazduhoplovstva vojske — Zemun V. Đ. Br. 21586 od 17. oktobra 1938 g.

Občutek svežine ...

Vaša koža mora z lahkoto dihati. Puder Vasenol za toaletto Vam obdrži kožo zdravo in suho, oživlja in osvežuje jo, ter odstranjuje neprijetni duh od izhlapevanja kože. Hojenje Vam je pravi užitek, noge se Vam ne potijo, ker jih puder Vasenol za noge obdrži suhe, zdrave in odporne. Vpija znoj in odstranjuje neugodni duh od potenja.

Vasenol Puder za toaletto Puder za noge

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega moža, očeta, deda in pradedca, gospoda

SAJOVIC KARLA

VIŠJEGA INSPEKTORJA DRŽ. ŽEL. V POKOJU

ga počastili s cvetjem in sprejeli na njegovi zadnji poti k večnemu počitku — naša prisrčna zahvala.

Sv. maša zažadna se bo darovala v sredo, dne 26. oktobra 1938, ob pol 8. uri jutraj v farni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana, Celje, Beograd, Pariz, dne 24. oktobra 1938.

Globoko žalujoče rodbine: SAJOVIC, dr. DEMŠAR, BIBER

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Prodaj

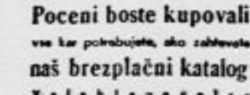
Otroški voziček modern, malo rabljen, poceni napredaj. Ogleda se v kavarni »Leone«. 25078-6

Patent

»Kraljica peči« ki se naloži le enkrat dnevn. potem pa gori ves dan v vseh velikostih se dobi v vsaki velikosti pri A. SEMENIC in drug. Ižetznina, Ljubljana, Mirčkovičeva c. 15, telef. 48-67. 24462-6

Poceni boste kupovali

vse kar potrebujete, ako zahtevate naš brezplačni katalog

Deteljni odpadki

zmieta so najboljšje močno krmilo za gove do 100 kg 90 dn. Tudi fiziološke odpadke nudimo po 90 dn. Sever & Komp. Ljubljana. 24448-6

Mreže

najceneje pri Andlovic, zaloge pohištva, Komenskega ulica 34. 25109-6

Kupim

Pult in stelaže rabljene, kupi Osedek Franjo Tršar, pri kavarni »Majcena« 25119-7

Avto, moto

DKW Meister skoraj nova, limuzna, NSU motocikel s prikolico, tovarniško, v. globoko pod cen. napredaj, Tricikel dobavni s pomočnim motorjem ugodno prodaja DKW zastopstvo J. Lovše, Tyrševa c. 35. 24865-10

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Dvostanovanjska vila

parketirana, nova, z obsežnim vrtom, napredaj za dan 145.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lep kraj«. 25113-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Novo hišo

komfortno, pod lastno ceno prodam v Ljubljani. Lepa periferija. Obrestuje se po 7%, kapital je pa na varnem. Dopise na ogl. odd. Jutra pod sifro »Štiritstotoseč dinarjeve«. 24948-20

Kapital

35.000 din kratkoročnega posojila — iščem za prevzem cvetočega podjetja. Poleg popolne varnosti nudim dveletno soudeležbo na dobičku, najmanj 70.000 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srečna okolnost«. 25100-16

Hipoteko

večjo, na prvo mesto, — iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Par stoitoseč«. 25117-16

Prosimo osebo

dobrega srca, za trimesečno posojilo 1500 din proti dobrim obrestim in garanciji. Ceni, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobre obrestie«. 25110-16

Stanovanje

Dvosob. stanovanje oddam za 1. november. — Zupančič, gostilna, Sv. Jakoba trg 8. 25086-21

Lepa suha stanovanja

v novi vili, eno 3-sobno s kopalnico in tri 1-sobna z vsemi pritlikinami, oddam »našnim strankam« v Dermotovi ulici za hišami Vzajemne posojilnice (Bežigrad). Informacije istotam v sredo in četrtek od 2. do 4. ure popoldne. 25097-23

Stanovanje

soba, kabinet pritlikine, vrtiček, oddam za november ali pozneje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 24947-21

Sobo odda

Lepo solčno sobo v sredi mesta, takoj oddam. Souparaba kopalnice. Centralna kurjava. Ogled vsak dan od pol 4. do 6. ure popoldne Palača Viktorija II. nadstropje, vrata št. 11. 25097-23

Opremljeno sobo

lepo, veliko, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25093-23

Opremljeno sobo

oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25111-23

Opremljeno sobo

oddam za 1. november v bližini glav. kolodvora. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25102-23

Parketirano lepo sobo

prazno, s posebnim vdom, oddam 1. novembra. Cesta 29. okt. 7-III. 25116-23

Dve prazni sobi

strogno separirani, s centralno kurjavo, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tik poštee«. 25129-23

Prehrana

Nekaj gospodih sprejem na dobro domačo hrano. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25075-14

Informacije

Opozorilo Ob smrti moje žene Frančiške Dermastija so se raznašale razne govornice. Zato opozarjam, da bom vsake opozarjam, da bom vsake sodnijsko zasledoval. Ljubljana, 24. okt. 38. — Dermastija Ivan. 25081-31

Dopisi

Simpatija dvigni pismo! 25079-24

Razno

Prvovrstni trboveljski PREM OG brez prahu, koks. suha drva nudi

I. Pogačnik,

BOHORICEVA 5. Telef. 20-59

Od Vas je odvisno,

da imate obilno vedno kot novo

čisto jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH Ljubljana Poljanški nastp 4-6 »Lilica« — Svedočinstvo

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«

INSERIRAJ V »JUTRU«